

MOKESČIŲ MOKĖTOJŲ, PASINAUDOJUSIŲ PELNO MOKESČIO LENGVATA DĖL VYKDOMO INVESTICINIO PROJEKTO, FINANSUOJAMO ES PARAMOS LĖŠOMIS, ANALIZĖ

2025-10-28

APAD I skyrius

Motyvacija ir tikslai

- **Analizės motyvacija** – nustatyti juridinius asmenis, pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) mokėtojus, gavusius ES fondų lėšas, pasinaudojusius pelno mokesčio lengvata dėl vykdomo investicinio projekto, atlikti jų veiklos analizę
- **Analizės tikslai** – nustatyti asmenis, pelno mokesčio deklaracijų duomenimis pasinaudojusius pelno mokesčio lengvata dėl vykdomo investicinio projekto (PMĮ 46¹ str.), PVM deklaracijose deklaruojančius nepagrįstai didelę PVM atskaitą
- **Analizuojamas laikotarpis** – 2019–2023 m.

Trumpinių sąrašas

AA	asocijuoti asmenys
AB	akcinė bendrovė
APAD	Atrankos ir paramos auditui departamentas
DMM	didysis MM
ES	Europos Sąjunga
EV	ekonominė veikla
FAD	finansinių ataskaitų dokumentai
IP	investicinis projektas
IT	ilgalaikis turtas
LEZ	Laisvoji ekonominė zona
MM	mokesčių mokėtojas
MMA	minimali mėnesinė alga
MMM	juridiniai asmenys, nepriklausantys DMM ar VMM segmentams
MP	mokestinis patikrinimas
MT	mokestinis tyrimas
NB	Lietuvos nacionalinis biudžetas
PLN204	metinė pelno mokesčio deklaracija
PM	pelno mokestis
PMĮ	Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas
PSD	privalomas sveikatos draudimas
PVM	pridėtinės vertės mokestis
PVMD	Pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos forma FR0600
PVMM	pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas
TS	teisinis statusas
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VDS	vidutinis mėnesinis darbuotojų skaičius
VDU	vidutinis mėnesinis darbo užmokestis
VMI	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
VMM	vidutinis mokesčių mokėtojas
VSDF	Valstybinio socialinio draudimo fondas

Pagrindiniai teisės aktai, apibrėžiantys ES investicinius projektus Lietuvoje

ES dokumentai ir priemonės

- Bendros Europos struktūrinių ir investicijų fondų taisyklės;
- Europos žaliasis kursas ir Europos skaitmeninė strategija;
- Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) ir Europos socialinis fondas (ESF);
- Europos investicijų fondas (EIF) ir Europos investicijų bankas (EIB);

Lietuvos nacionaliniai teisės aktai

- Biudžeto sandaros įstatymas;
- Viešųjų pirkimų įstatymas;
- Investicijų įstatymas;
- Nacionalinė pažangos programa;
- Nacionalinė projektų atrankos ir vertinimo tvarka
- Pelno mokesčio įstatymas (PMĮ)

ES ir nacionalinės institucijos, atsakingos už projektų valdymą

- Lietuvos Respublikos Finansų ministerija ir ILTE (buvusi INVEGA)
- Europos Komisija
- Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija

PM įstatymo reglamentavimas

Investicinis projektas – investicijos į PMĮ 46¹ str. 1 dalies 1 p. nurodytą ilgalaikį turtą, skirtos:

- naujų, papildomų produktų gamybai ar paslaugų teikimui;
- gamybos (ar paslaugų teikimo) pajėgumų didinimui;
- naujo gamybos (ar paslaugų teikimo) proceso įdiegimui;
- esamo proceso (jo dalies) esminiam pakeitimui;
- tarptautiniais išradimų patentais apsaugotų technologijų įdiegimui.

Apmokestinamojo pelno sumažinimas įsigijus turtą, kuris priskirtinas ilgalaikio turto grupėms, nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus:

- mašinos ir įrengimai;
- įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.);
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės;
- programinė įranga;
- įsigytos teisės;
- krovininiai automobiliai;
- priekabos ir puspriekabės.

PMĮ 46¹ str. 3 d. nurodyta, kad **faktiškai patirtų išlaidų dydis turi būti sumažintas** panaudotų NB, VSDF, PSD fondo biudžetų ir kitų valstybės pinigų, savivaldybių fondų, ES ir kitos finansinės paramos lėšų suma, jeigu tokios lėšos ar tokia parama buvo gauta.

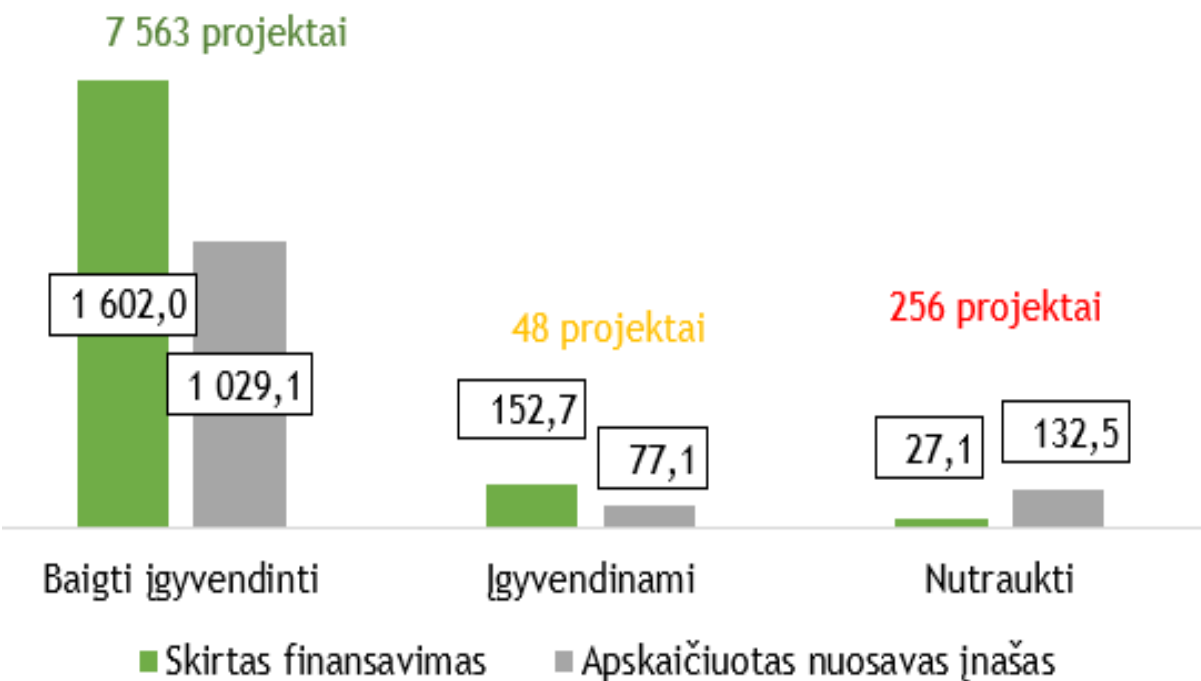

ES fondų projektuose, kuriuose 2014–2027 m. dalyvavo arba dalyvauja analizuojami MM, MM nuosavas įnašas sudarė 39,1 proc. projektų sumos

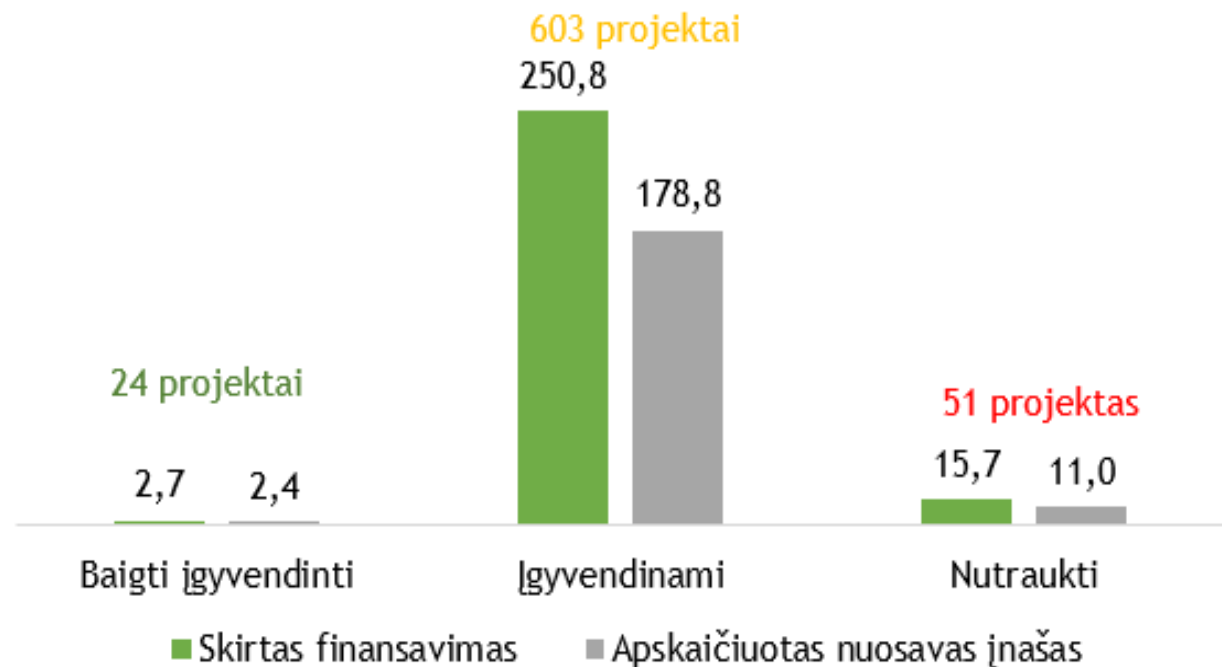

- 1 555 MM dalyvavo 2014–2020 m. ES fondų investicijų programoje
- 444 MM dalyvauja 2021–2027 m. ES fondų investicijų programoje

2014–2020 m. projektai, mln. eurų

2021–2027 m. projektai, mln. eurų

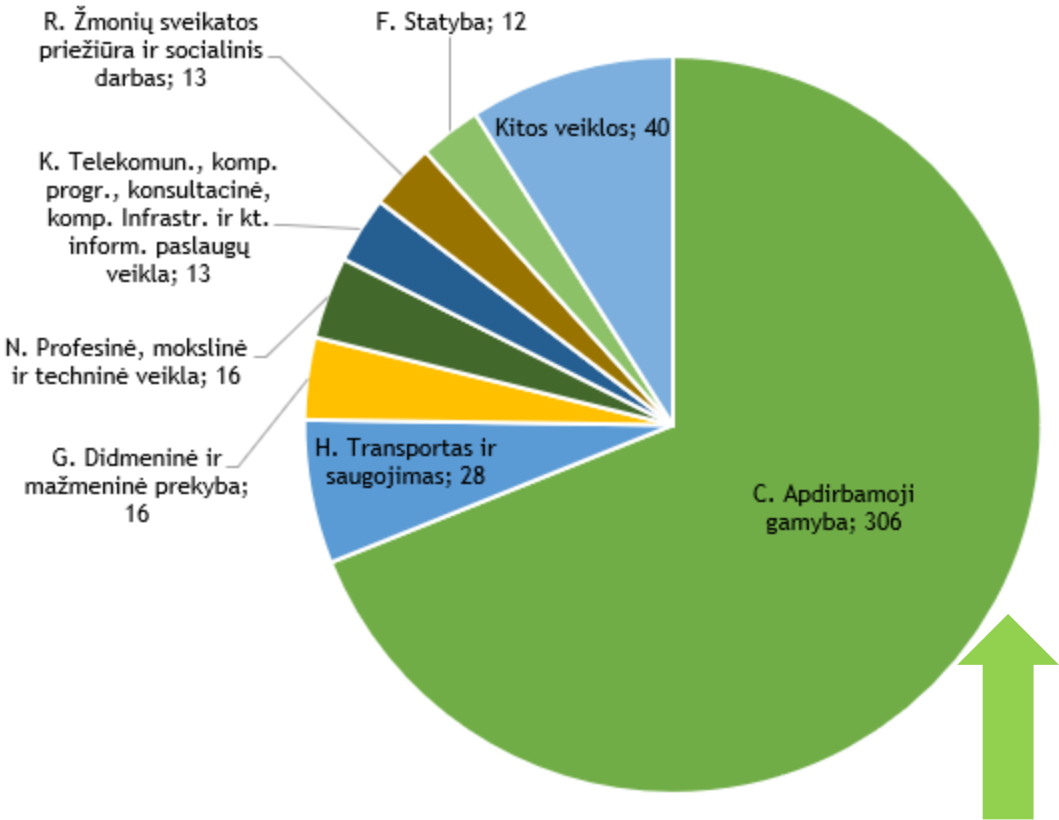
ES fondų investicijų programoje didžiausia dalis investicijų tenka Energetikos sektoriui. Analizuojamų MM, kurie naudojosi 2021–2027 m. investicijų programa, daugiausiai veikia Apdirbamosios gamybos sektoriuje

ES fondų investicijų programa 2021–2027 m.*

*Šaltinis: <https://www.esinvesticijos.lt/apie-programas/2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programa/apie-2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programa>

ES projektuose dalyvaujančių MM sk. pagal EV

Daugiausiai MM veikiančių EV	MM sk.
Baldų gamyba	41
Medienos pjaustymas ir obliavimas	16
Metalo konstrukcijų ir jų dalių gamyba	14
Kitų, niekur kitur nepriskirtų, metalo gaminių gamyba	12

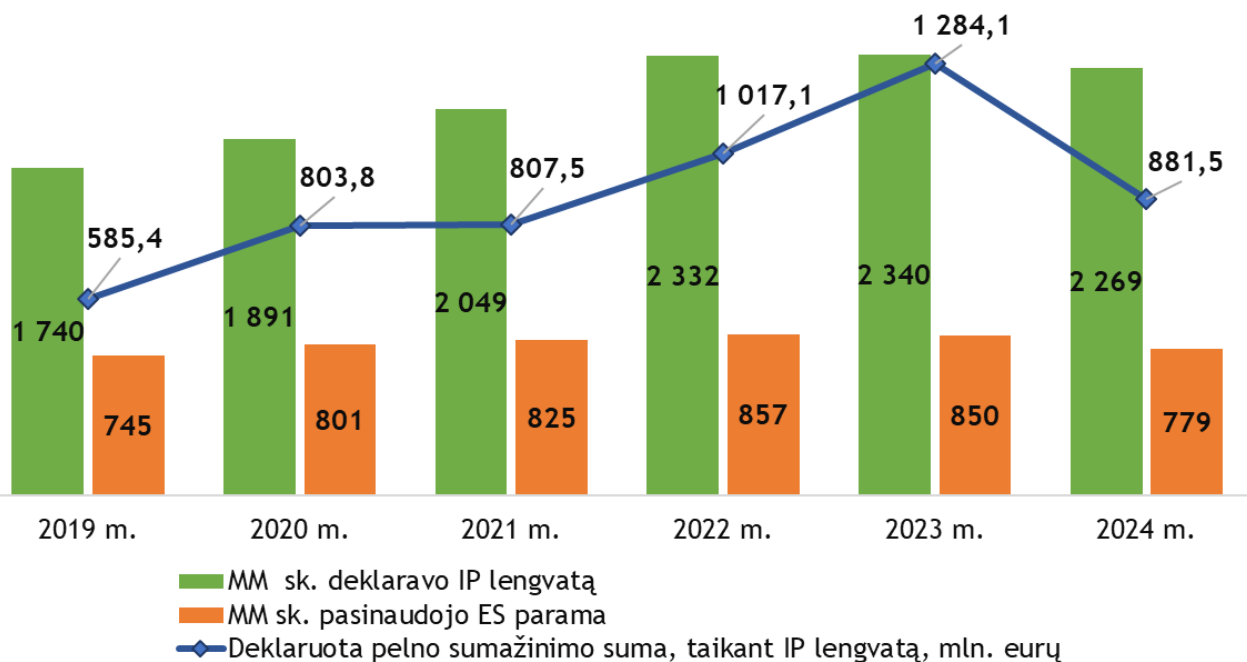
**MM, pasinaudojusių PM lengvata dėl IP, skaičius,
struktūra**

VDS ir VDU

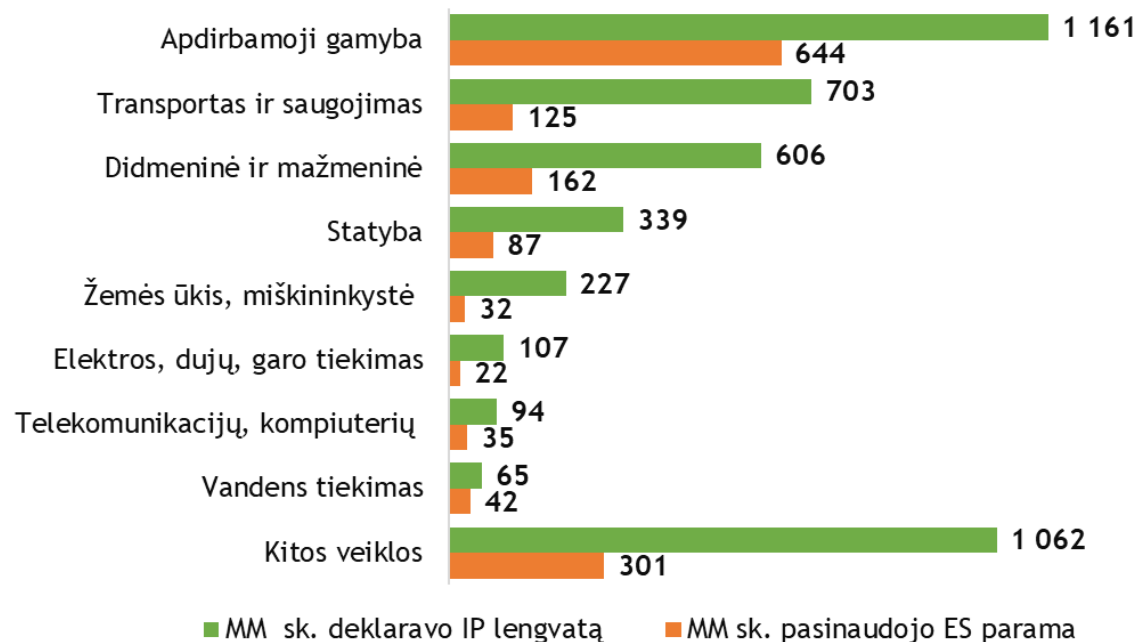
Teminėje analizėje analizuojami 4 364 MM, kurie pasinaudojo PMĮ 46¹ str. lengvata, sumažindami apmokestinamąjį pelną dėl IP 2019–2023 m. Iš jų 1 450 MM (33,2 proc.) naudojo ir ES paramą

MM, deklaravusių pelno sumažinimą, taikant IP lengvatą ir naudojusį ES paramą, skaičius ir pelno sumažinimo suma

- Nuo 2018 m. apmokestinamąjį pelną galima mažinti iki 100 proc. (iki 2018 m. – 50 proc.);
- 2021 m. neženklų apmokestinamo pelno sumažinimo sumos dėl IP augimą įtakojo COVID-19 pandemija verslo aplinkai, kai dalis įmonių susilaikė nuo naujų investicijų, o esamų projektų apimtis išliko stabili, taip pat MM siekis optimizuoti PM pandemijos laikotarpiu

MM, deklaravusių pelno sumažinimą, taikant IP lengvatą ir naudojusį ES paramą, skaičius pagal EV

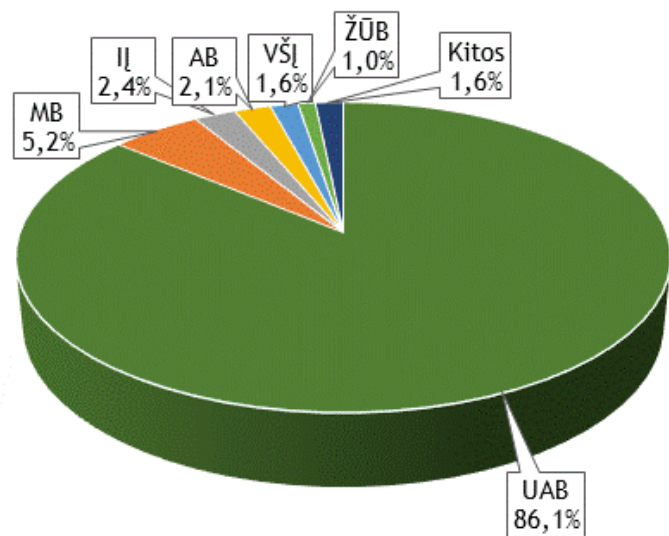
Daugiausia MM, deklaravusių apmokestinamojo pelno mažinimą dėl IP, – apdirbamosios gamybos, transporto ir saugojimo bei didmeninės ir mažmeninės prekybos veiklose

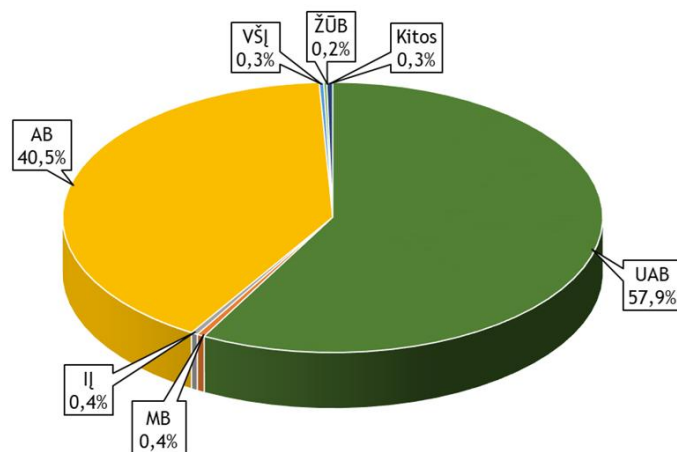
2023 m. UAB ir AB pelno sumažinimo dėl IP suma sudarė 98,4 proc. bendros sumos.

AB skaičius sudarė tik 2,1 proc. visų analizuojamų MM, tačiau šių MM lengvatos suma dėl IP sudarė 40,5 proc. visos sumos

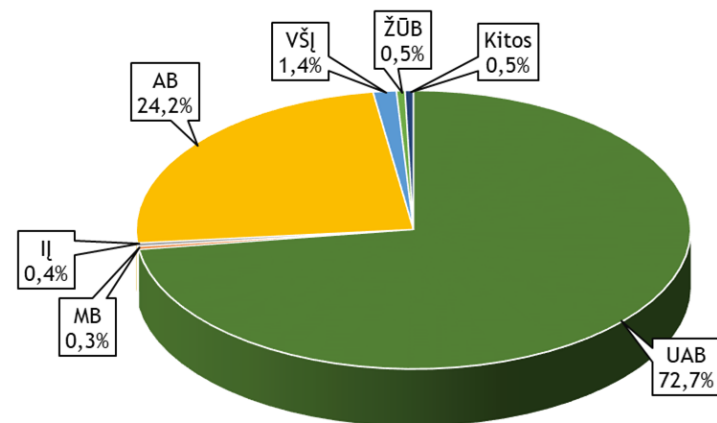
MM skaičiaus pasiskirstymas pagal teisinę formą 2025-01-01

Pelno sumažinimo sumos dalis pagal MM teisinę formą
2023 m.

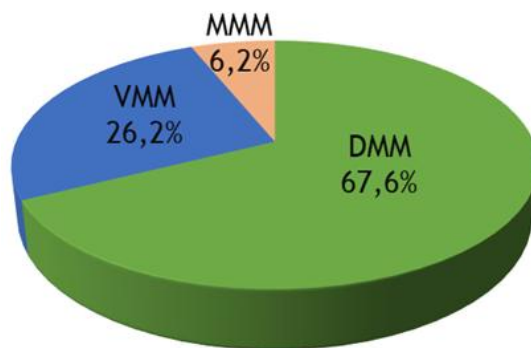

2024 m.

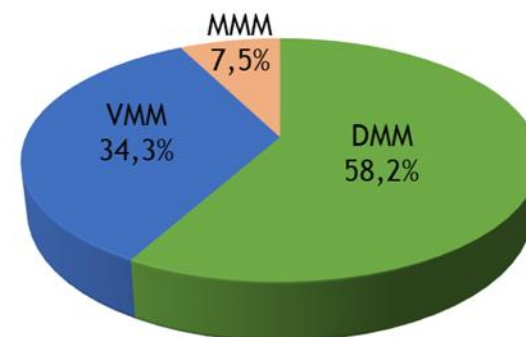

Pelno sumažinimo sumos dalis pagal segmentus

2023 m.

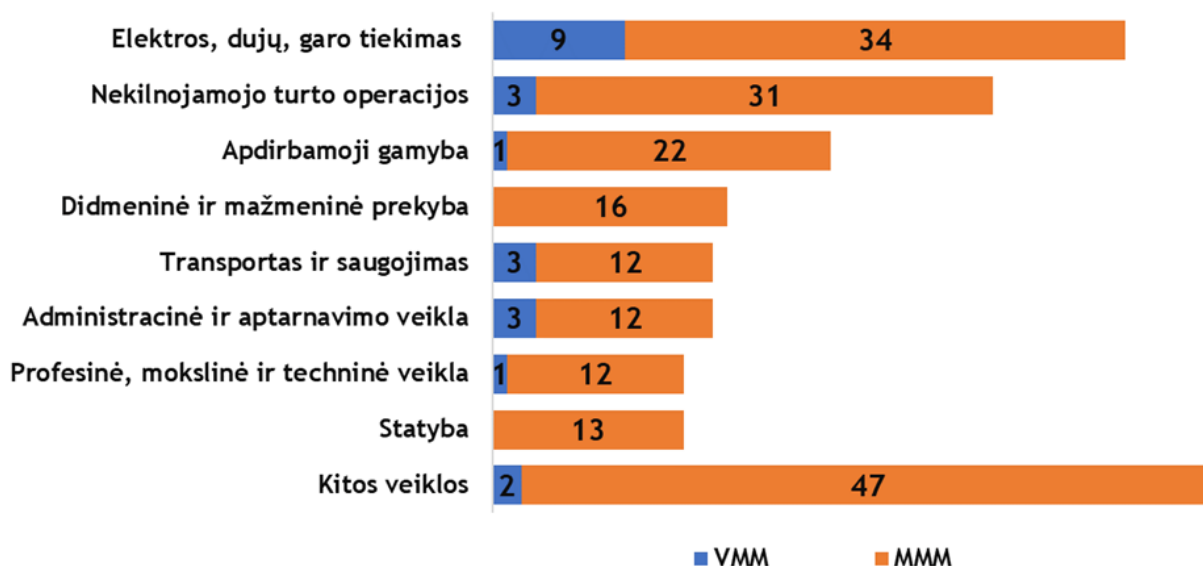
2024 m.

2020–2024 m. 221 MM (5,1 proc.) VDU buvo mažesnis nei MMA. Elektros, dujų, garo tiekimo veikloje VDU mažesnis nei MMA buvo 40,2 proc. šio sektoriaus MM

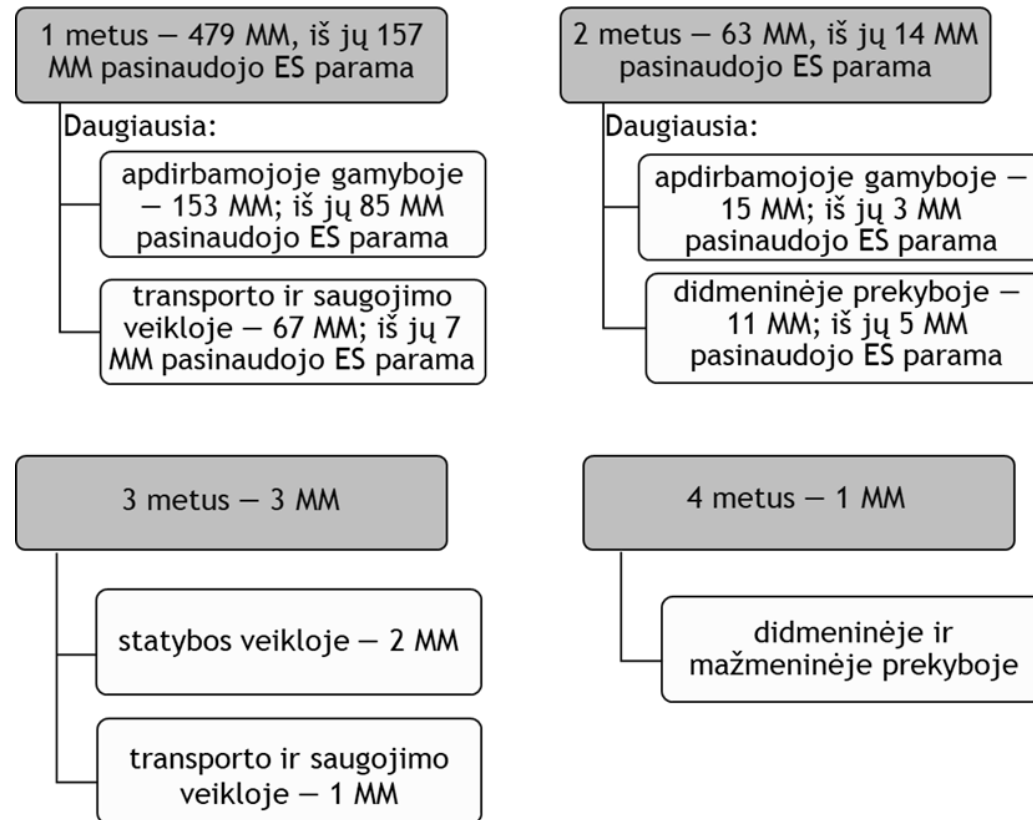
MM skaičius skyriuose, kuriuose 2020–2024 m.
VDU buvo mažesnis nei MMA

- Analizuojamu laikotarpiu 88 MM buvo įdarbinę tik 1 darbuotoją (4 MM naudojo ES paramą). Daugiausia (42,0 proc.) tokių MM buvo elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo veikloje;
- Iš 88 MM 61 MM priklausė įmonių grupėms

MM, pasinaudojusių IP lengvata, mažėjo VDS ir VDU

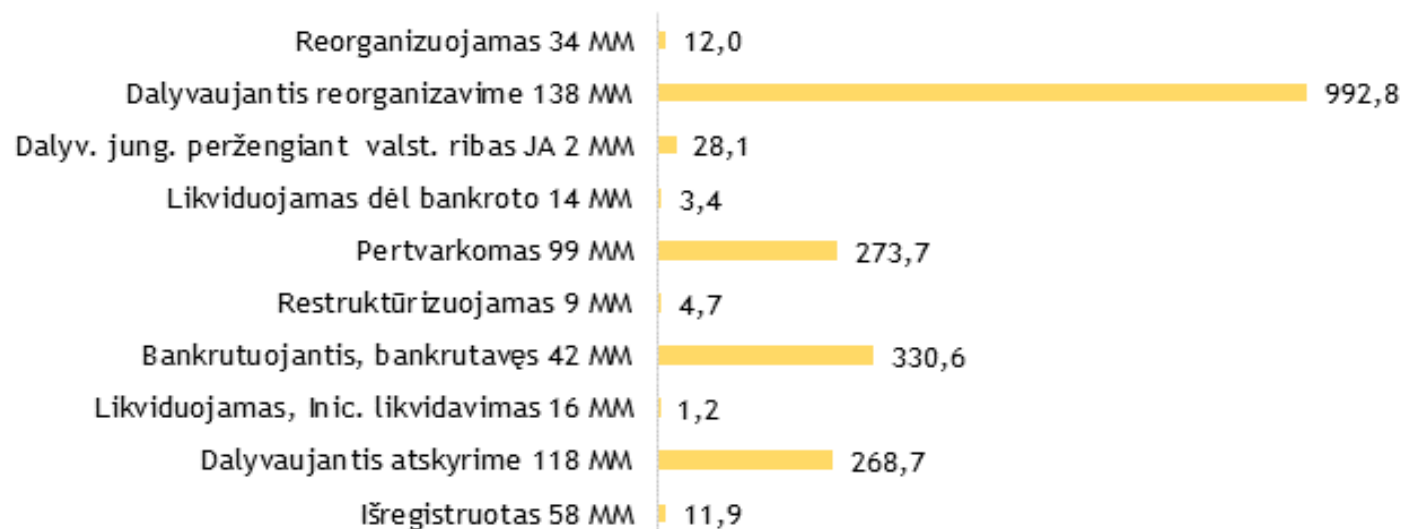

Po IP lengvatos taikymo sumažėjo VDS ir VDU – galimai lengvata buvo naudota tik mokestiniams tikslams, be realaus ekonominio poveikio

415 MM, kurie 2019–2024 m. apmokestinamajam pelnui taikė IP lengvatą (1 445,5 mln. eurų), 2019–2025 m. įgijo kitą teisinį statusą

MM*, kurių 2019–2025 m. keitėsi TS, 2019–2024 m. IP lengvatos, suma mln. eurų

*MM galėjo įgyti kelis TS

Reorganizavimo ar perleidimo (PMĮ 41 str. 2 d.) atvejais apmokestinamasis pelnas neperskaičiuojamas:

- kai vienetas nutraukia veiklą;
- kai įsigyjantysis vienetas perimtą turtą naudoja, kol sueis 3 m. nuo ilgalaikio turto naudojimo jį perleidusiame vienete pradžios

Kitais atvejais turi būti perskaičiuotas apmokestinamasis pelnas!

315 MM, kurie 2019–2024 m. apmokestinamajam pelnui taikė IP lengvatą 1 244,6 mln. eurų, 2020–2025 m. įgijo teisinį statusą: reorganizuojamas, dalyvaujantis reorganizavime, restruktūrizuojamas bei dalyvaujantis atskyrimu.

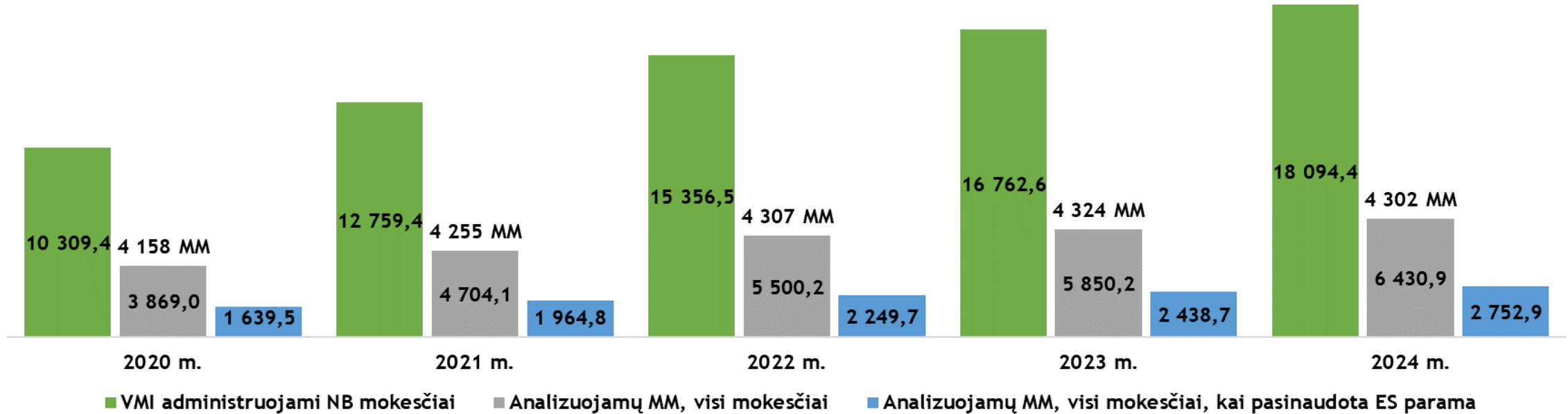
**Sumokėti mokesčiai ir kitos
įmokos**

Analizuojamų MM sumokėti mokesčiai 2024 m. palyginus su 2020 m. augo 66,2 proc.

Šalies MM NB sumokėti mokesčiai augo 75,5 proc.

Analizuojamų MM, sumokėtų mokesčių palyginimas su VMI administruojamomis šalies NB pajamomis, mln. eurų

- MM, taikę IP lengvatą, sumokėjo 36,1 proc. VMI NB mokesčių;
- MM, pasinaudoję ES parama, – 15,1 proc. VMI NB mokesčių;
- Vienas MM (taikęs IP lengvatą) vidutiniškai sumokėjo 1,2 mln. eurų mokesčių

Mažesnę MM, taikiusių IP lengvatą, sumokėtų mokesčių augimą lėmė kritę didžiausių Lietuvos įmonių sumokėti mokesčiai 2024 m., palyginus su 2022 m.:

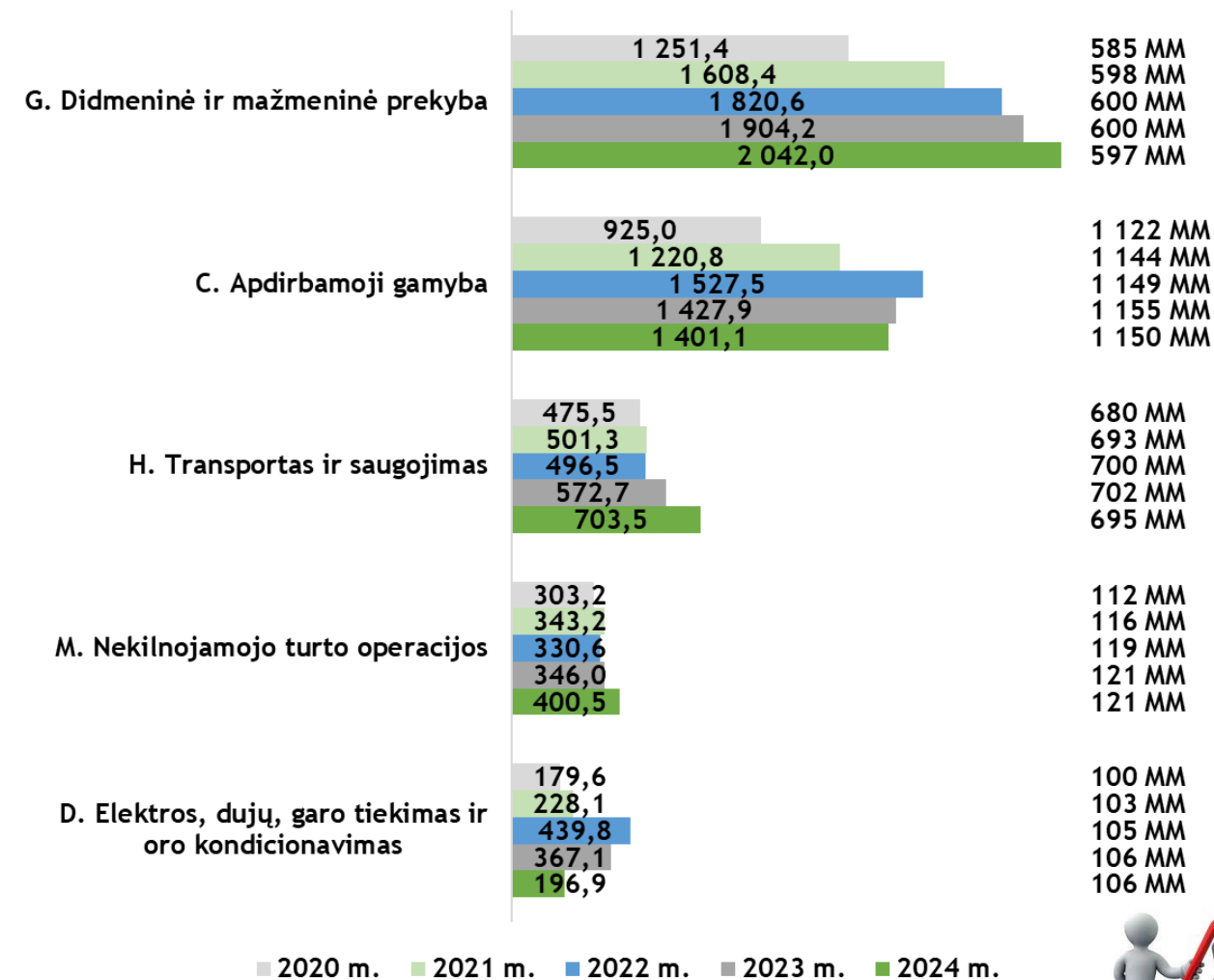
- UAB „Ignitis“ sumokėti mokesčiai krito 67,5 proc. (265,5 mln. eurų);
- UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ sumokėti mokesčiai krito 79,7 proc. (153,0 mln. eurų);
- AB „Achema“ sumokėti mokesčiai krito 80,1 proc. (129,0 mln. eurų);
- AB „ORLEN Lietuva“ sumokėti mokesčiai mažėjo 15,1 proc. (93,3 mln. eurų)

2020–2024 m. daugiausiai mokesčių – 32,8 proc. sumokėjo didmeninės ir mažmeninės prekybos ir 24,8 proc. apdirbamosios gamybos veiklų MM

EV, kuriose analizuojami MM, sumokėjo daugiausiai mokesčių, mln. eurų

MM skaičius, kurių 2019–2024 m. po paskutinio IP lengvatos panaudojimo, 2 metus ir daugiau mažėjo sumokėtas PM

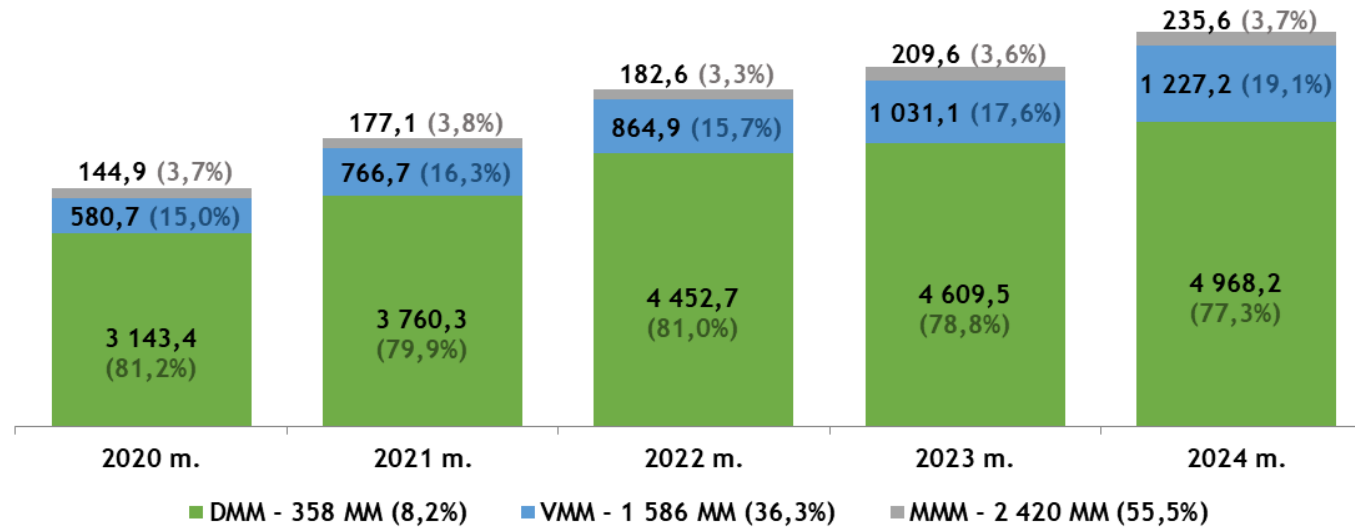
■ MM skaičius, kai po paskutinio IP lengvatos taikymo, sekančiais metais, 2 ar daugiau metų mažėjo PM

- 679 MM 2019–2024 m. po paskutinio IP lengvatos panaudojimo 2 metus ir daugiau mažėjo PM;
- 23 MM 2020–2024 m. pasinaudojo IP lengvata ir tuos metus nemokėjo mokesčių

Analizuojamų VMM sumokėti mokesčiai 2024 m. palyginus su 2020 m. išaugo daugiau nei 2,1 karto.

Analizuojamų MM sumokėti mokesčiai pagal segmentus, mln. eurų

2024 m. palyginus su 2020 m.:

- DMM sumokėti mokesčiai išaugo 58,0 proc. ir sudarė 79,6 proc. visos analizuojamų MM sumokėtų mokesčių sumos.
- VMM sumokėti mokesčiai išaugo 2,1 karto ir sudarė 16,7 proc. visos analizuojamų MM sumokėtų mokesčių sumos.
- MMM sumokėti mokesčiai išaugo 62,6 proc. ir sudarė 3,6 proc. visos analizuojamų MM sumokėtų mokesčių sumos.

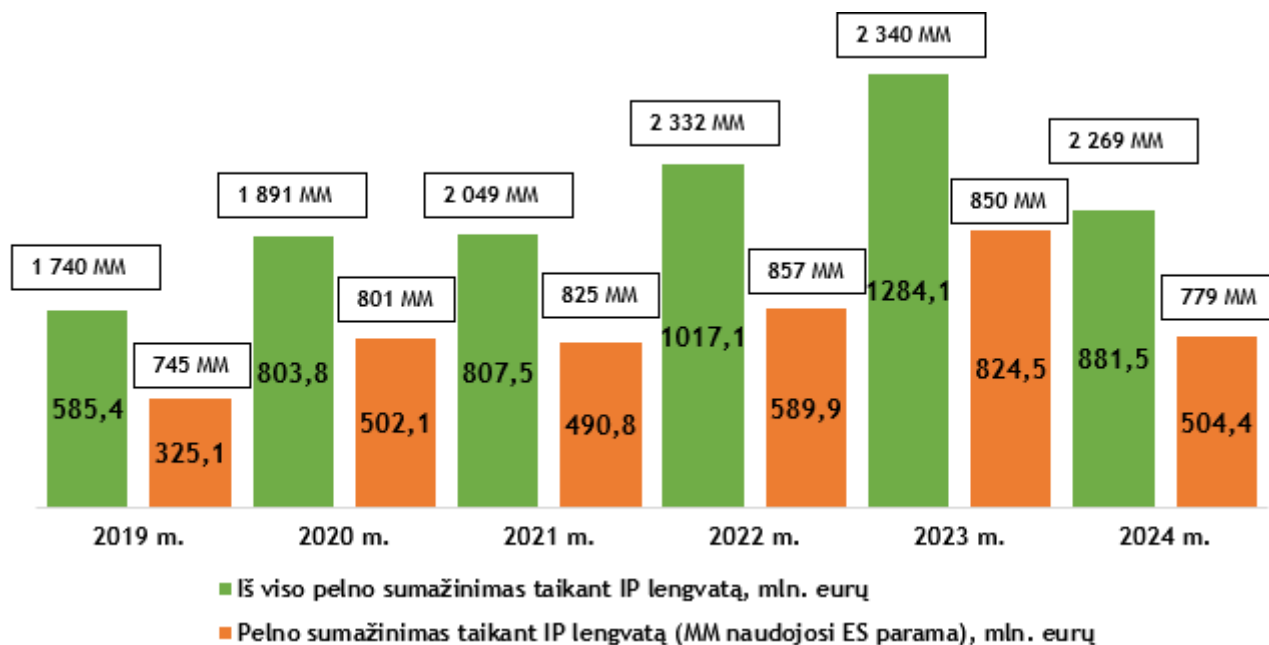
Metinių PM deklaracijų analizė

MM skaičius, kurie pasinaudojo IP lengvata, ir sumažinto apmokestinamojo pelno suma kasmet augo:

nuo 2019 m. iki 2023 m. MM skaičius augo 34,5 proc., PM lengvatos suma – 2,2 karto.
ES parama investiciniams projektams pasinaudojo 1 450 MM

MM, deklaravusių pelno sumažinimą, taikant IP lengvatą ir pasinaudojusių ES parama, skaičius ir pelno sumažinimo suma

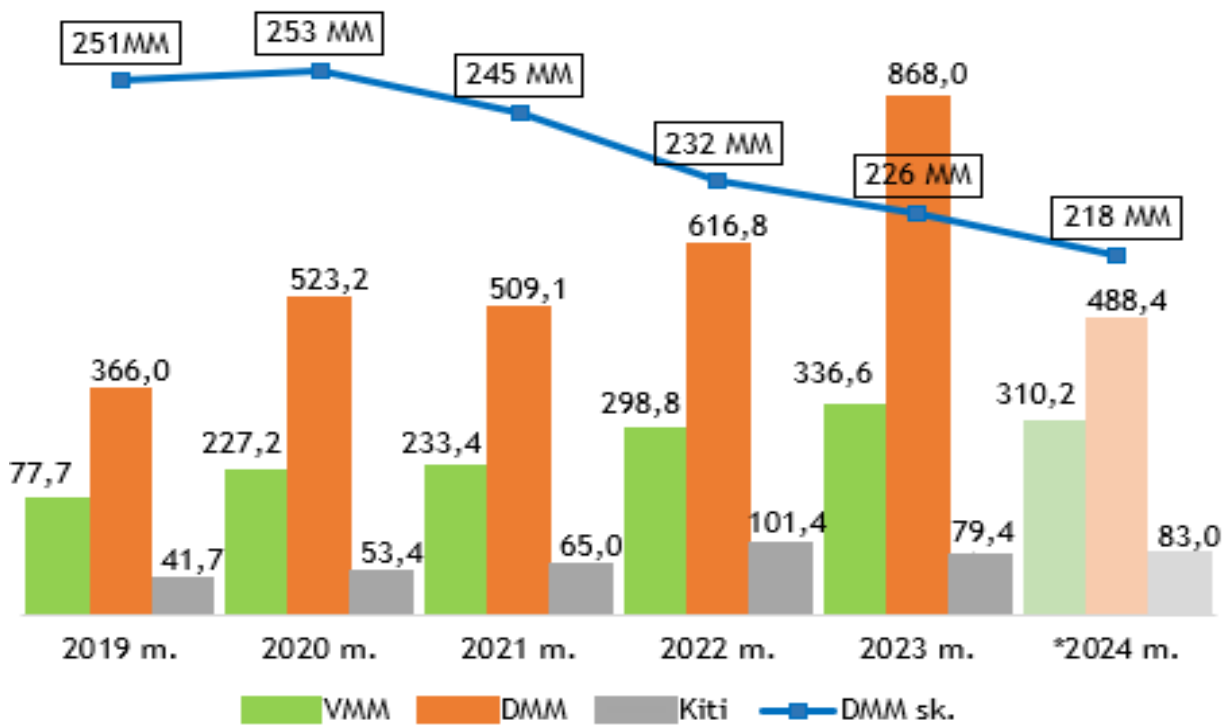
- MM investicijoms gali naudoti savo lėšas, taip pat ir ES, ir kitos finansinės paramos lėšas;
- Apmokestinamajam pelnui mažinti patirtų išlaidų dydis turi būti sumažintas paramos lėšų suma (PMĮ 46¹ str. 3 d.)

- 179 MM pasinaudojo ES parama ir IP lengvata, tačiau ES projekto sutartis buvo nutraukta;
- 63 MM 2019–2023 m. deklaravusių IP lengvatą, projektų parama sudarė 100 proc., nuosavų lėšų investicijoms nenaudojo

Apie pusė DMM, kurie deklaruavo pelno sumažinimą dėl IP, taip pat naudojos ES parama. 2023 m. DMM deklaruotas pelno sumažinimas dėl IP sudarė 67,6 proc. visos deklaruotos sumos

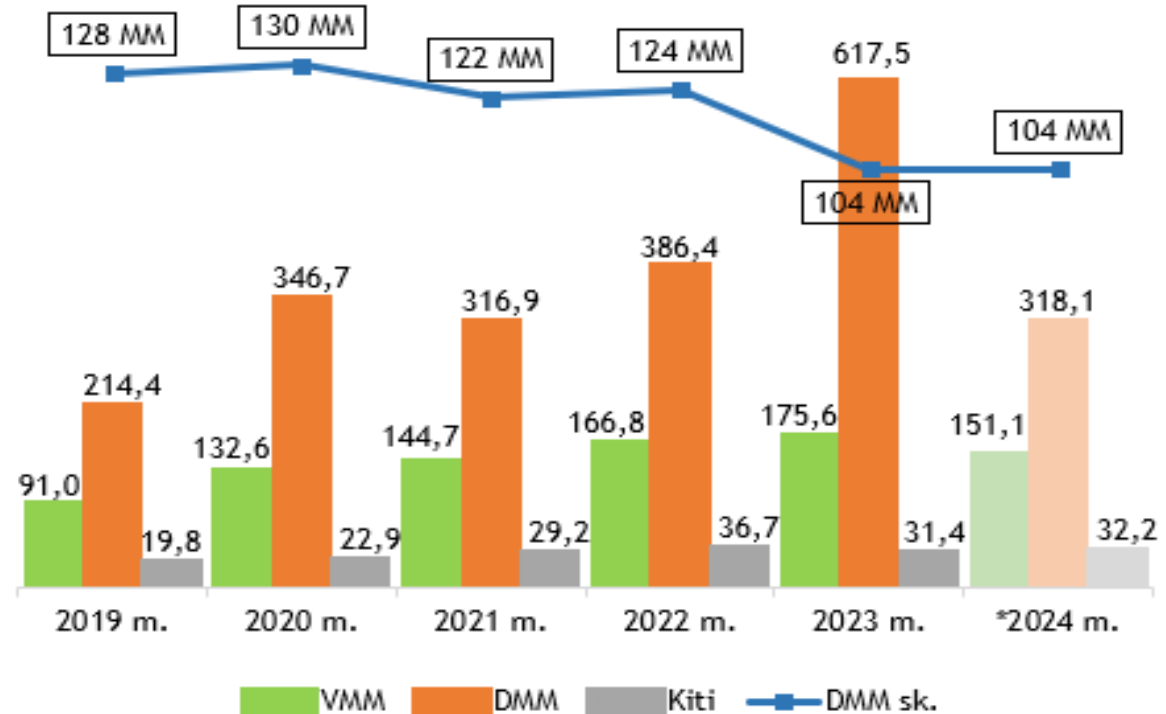
Deklaruoto pelno sumažinimas dėl IP pagal segmentus, mln. eurų

*2024 m. duomenys preliminarūs dėl teikiamų ir tikslinamų pelno mokesčio deklaracijų

- DMM, kurie naudojos IP lengvata per 2019 – 2023 m. laikotarpį sumažėjo 10 proc., o DMM, kurie kartu naudojos ir ES parama – apie 20 proc.
- 2023 m. DMM deklaruoto pelno sumažinimo dėl IP suma augo 40,7 proc. (251,2 mln. eurų). Didžiausi skirtumai lyginant su 2022 m. C. Apdirbamoji gamyba (2 DMM, 182,7 mln. eurų) ir D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas (2 DMM, 61,2 mln. eurų) veiklose

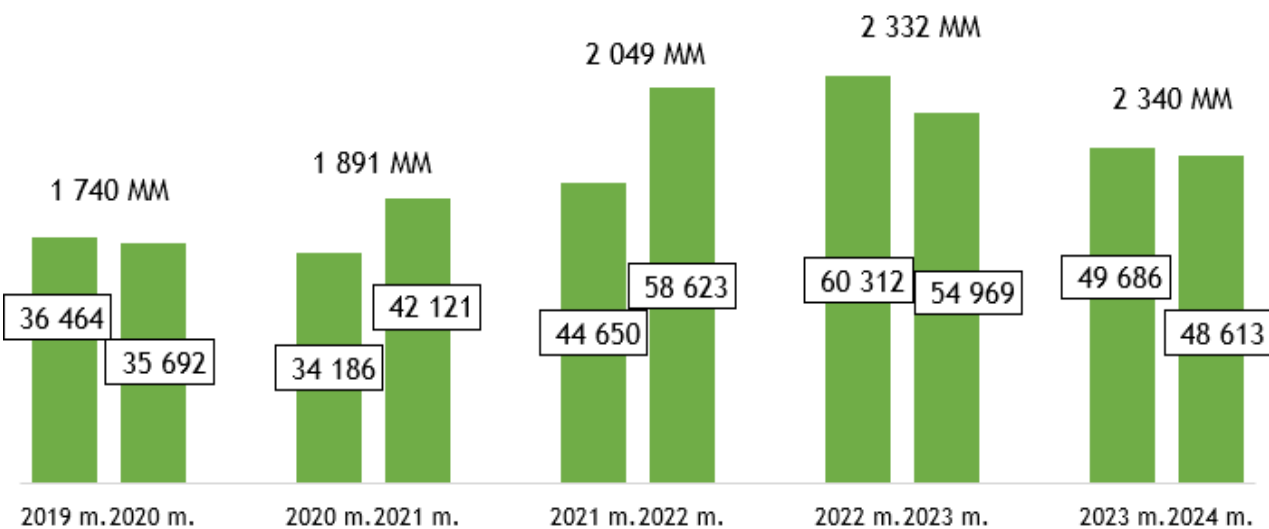
MM, kurie deklaruavo pelno sumažinimą ir naudojos ES parama, mln. eurų

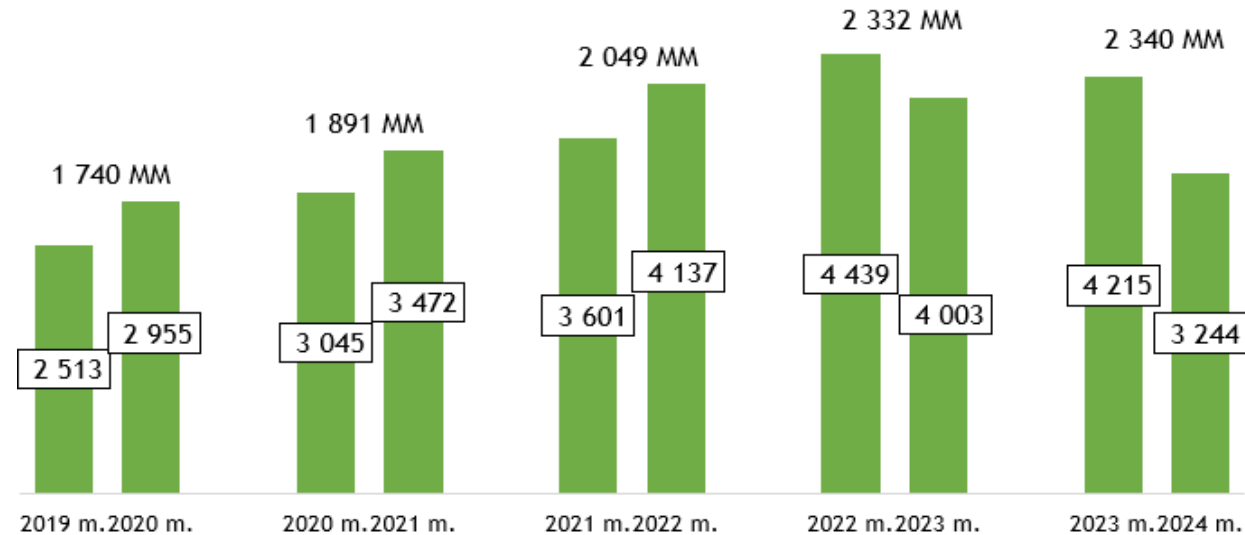

Veiklos rodikliai po IP lengvatos taikymo mažėjo 2023 m., šiems pokyčiams įtakos turėjo kelių DMM veikos rezultatai

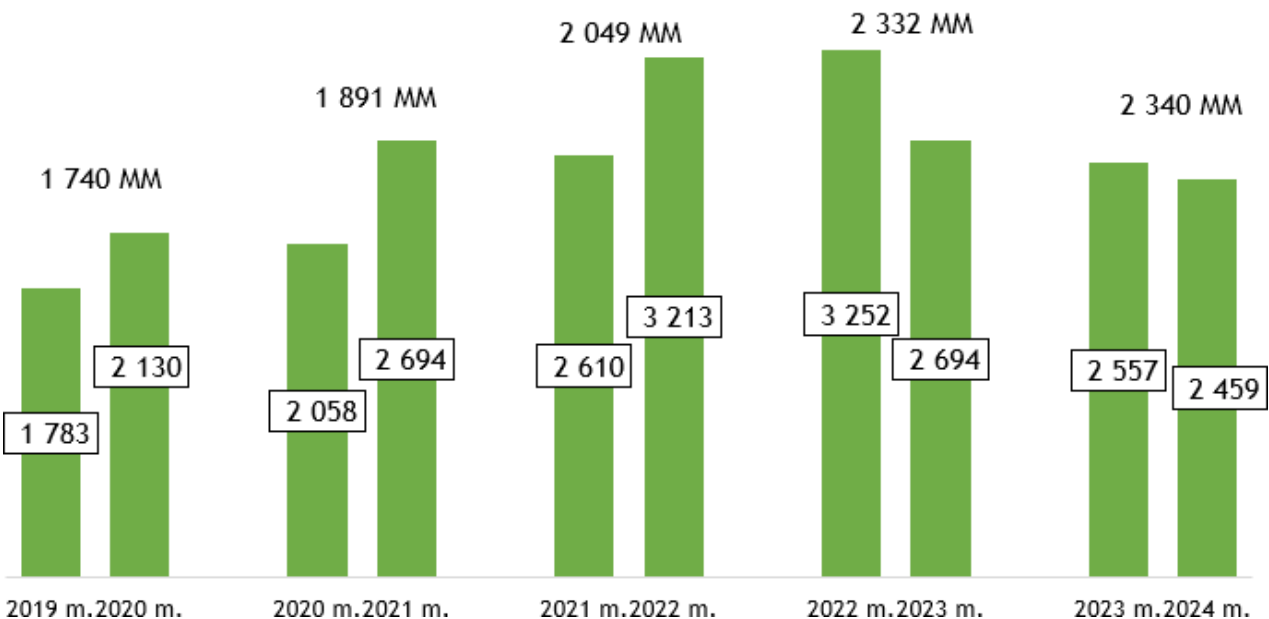
Pajamų pokytis

Veiklos pelno pokytis

Apmokestinamojo pelno pokytis

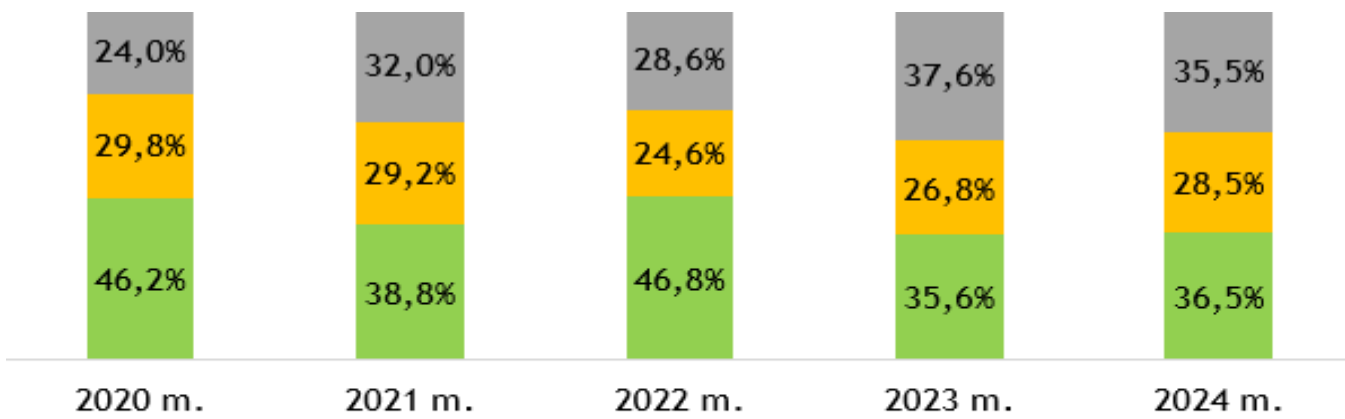
Pelno deklaracijų rodiklių pokyčiams įtakos turėjo:

- parduotas mažesnis elektros ir gamtinių dujų kiekis ir mažesnės kainos rinkoje;
- geopolitinė situacija ir sankcijų po Rusijos invazijos į Ukrainą įvedimas;
- su pandemijos suvaldymu susijusių produktų paklausos kritimas

Sekančiais metais po IP lengvatos deklaravimo, pajamų augimą deklaravo apie 80 proc. MM, tuo pat metu veiklos pelno augimą deklaravo tik apie 50 proc. MM

MM, deklaravusių pelno sumažinimą dėl IP, apmokestinamojo pelno nedeklaravo apie trečdalis MM

■ Apmokestinamasis pelnas sumažėjo ■ Apmokestinamasis pelnas nepakito
■ Apmokestinamasis pelnas augo

- Per analizuojamą laikotarpį nustatytos PM rizikos, kuomet MM taikė IP lengvatą
- 43 MM po IP lengvatos taikymo deklaruojamos pajamos lygios 0: 1 metus – 26 MM, 2 metus – 6 MM, 3 metus – 9 MM, 4 m. – 1 MM; 5 m. – 1 MM;
 - 28 MM IP lengvatos taikymo metais deklaravo nuostolius;
 - 176 MM deklaruotos pajamos neaugo, lyginant su praėjusiais 3 metais

Per analizuojamą laikotarpį nustatytos PM rizikos, kuomet MM taikė IP lengvatą, naudojos ES parama ir:

Deklaruotos pajamos lygios 0:

1 metus – 14 MM
2 metus – 1 MM
3 metus – 2 MM
Viso – 17 MM

Deklaruotos pajamos neaugo:

3 metus – 53 MM
4 metus – 5 MM
Viso – 58 MM

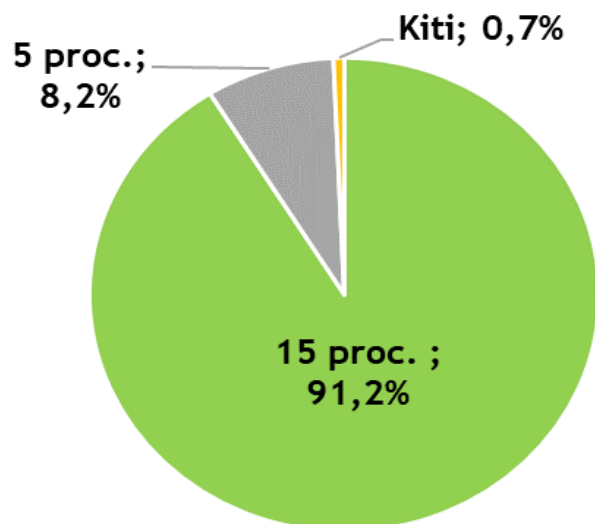
Deklaravo nuostolius:

2019 m. – 3 MM
2020 m. – 5 MM
2021 m. – 7 MM
2022 m. – 4 MM
2023 m. – 4 MM
Viso – 9 unikalūs MM

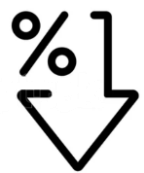

2022 m. didžiąją dalį lengvatiniais PM tarifais apmokestinamojo pelno deklaravo 9 LEZ MM – 121,9 mln. eurų (86,1proc.)

2023 m. apmokestinamojo pelno tarifai

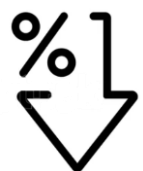
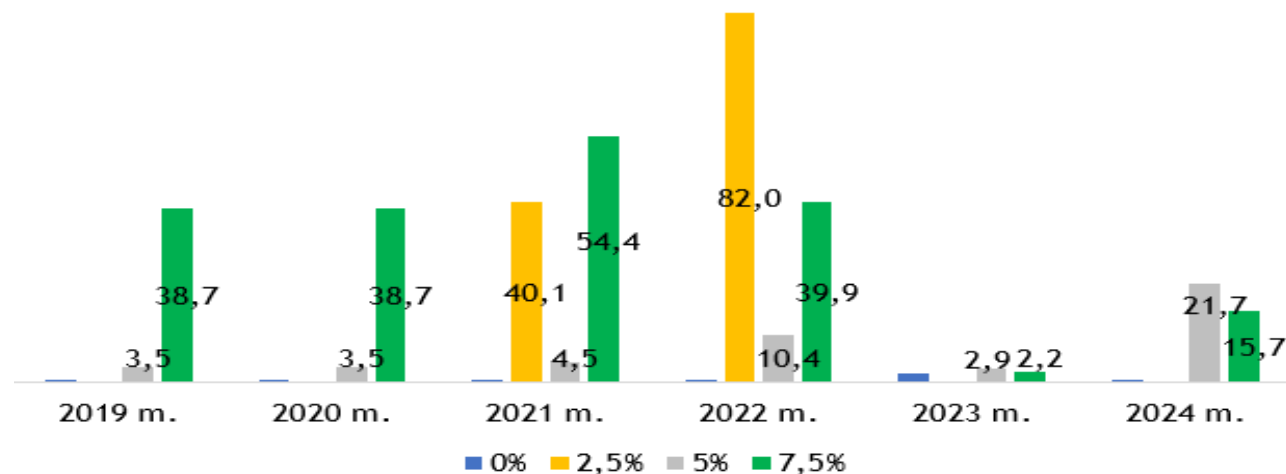

15 proc. tarifų apmokestinta 99,7 proc. MM deklaruoto apmokestinamojo pelno

7,5 ir 2,5 proc. tarifais naudojosi LEZ veikiančios įmonės

Deklaruotas apmokestinamasis pelnas su lengvatiniais PM tarifais, mln. eurų

5 proc. tarifų pajamas apmokestino 8,2 proc. analizuojamų MM, jų apmokestinamasis pelnas sudarė tik 2,9 mln. eurų.

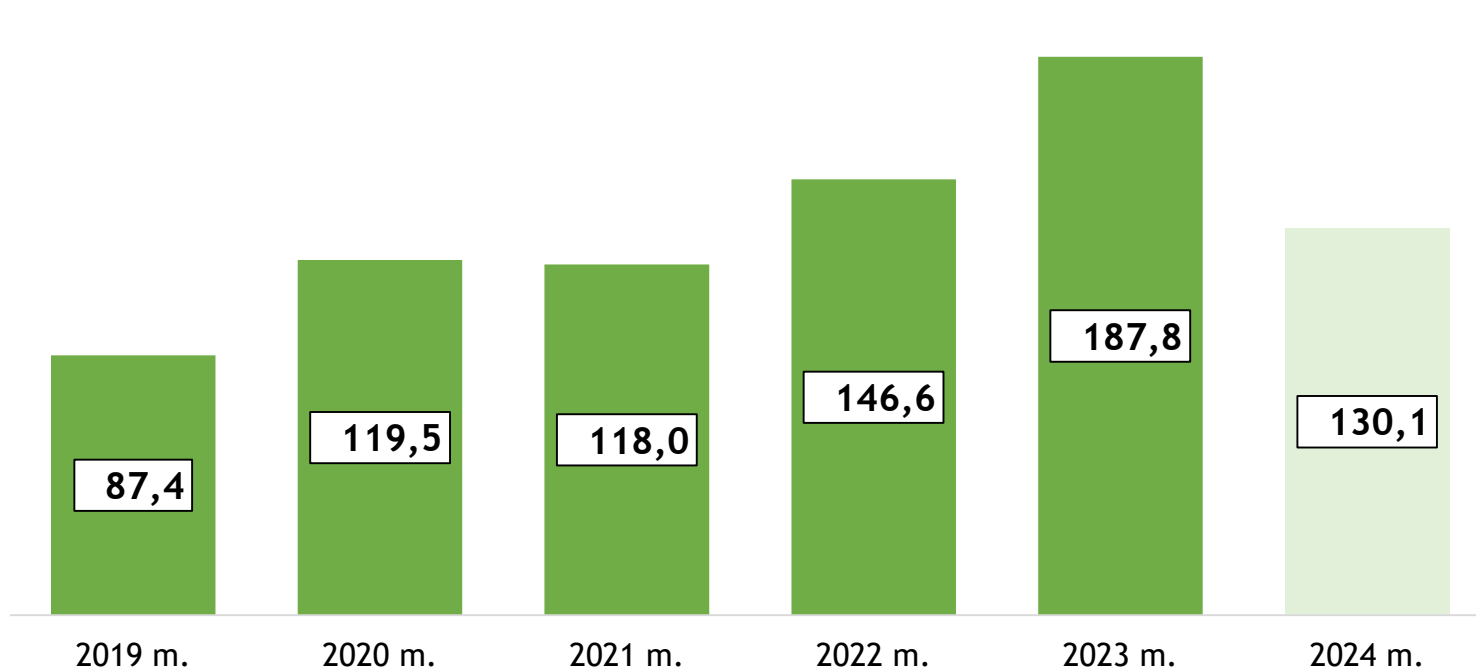

0 proc. tarifų 2023 m. didžiąją dalį pajamų apmokestino 2 MM, kartu sudaro 1,9 mln. eurų apmok. pelno

2019–2023 m. dėl IP lengvatos biudžetas neteko apie 660 mln. eurų PM

PM netekimai dėl IP lengvatos taikymo, mln. eurų

2019–2023 m. pelno sumažinimą dėl IP deklaravo 4 364 unikalūs MM

2019–2023 m. deklaravo 4,5 mlrd. eurų sumažinto apmokestinamojo pelno

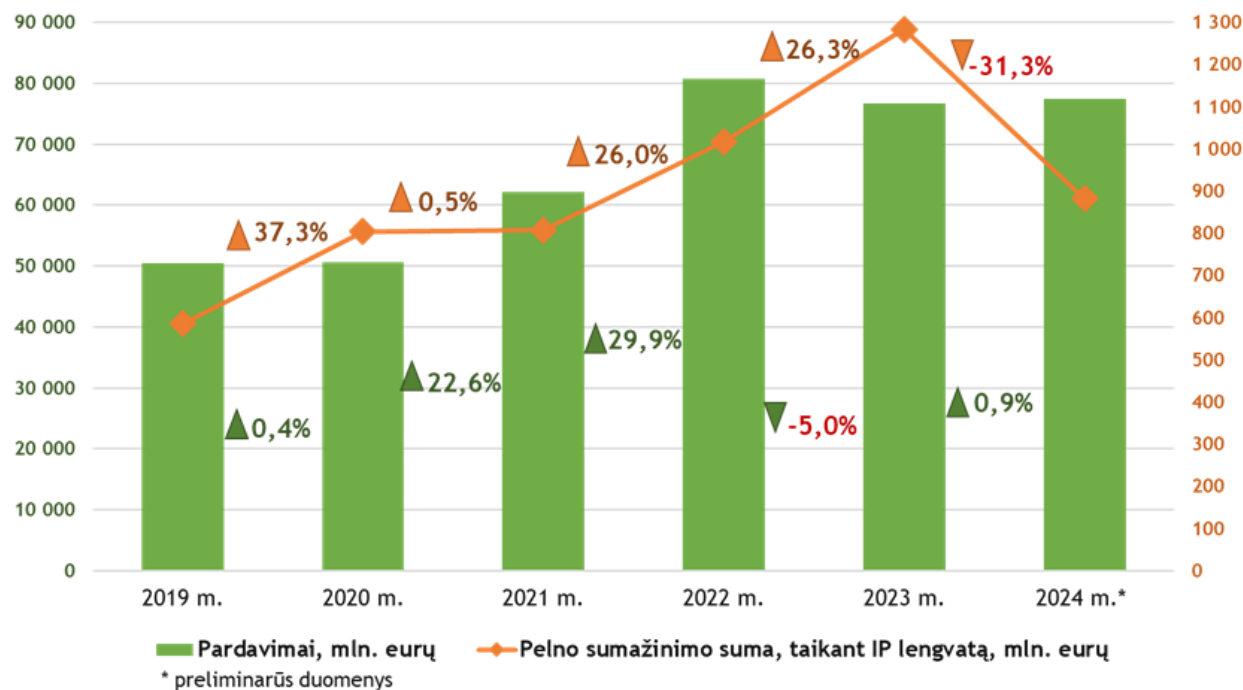

2023 m. biudžetas neteko 187,8 mln. eurų PM

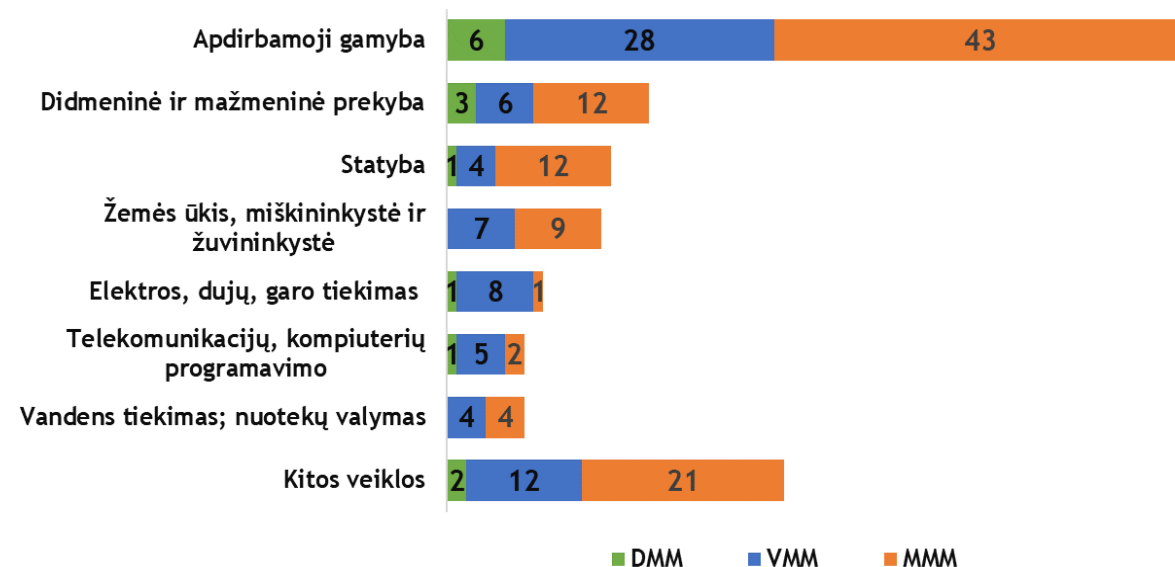
PVM deklaracijų analizė

2023 m. pardavimai mažėjo, nors fiksuotas žymus pelno sumažinimo sumos dėl IP lengvatos padidėjimas

Analizuojamų MM pardavimų ir pelno sumažinimo, taikant IP lengvatą, dinamika

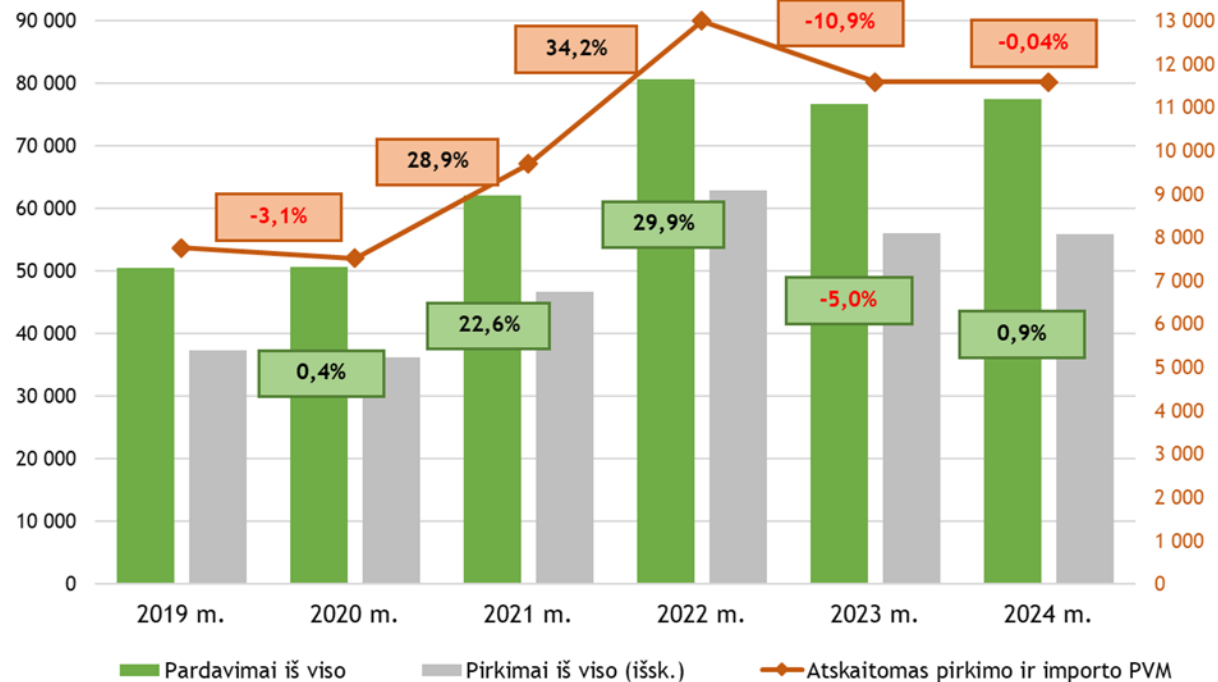
2020–2024 m. galimai neefektyviai dirbusių PVMM skaičius pasiskirstymas pagal EV ir segmentus

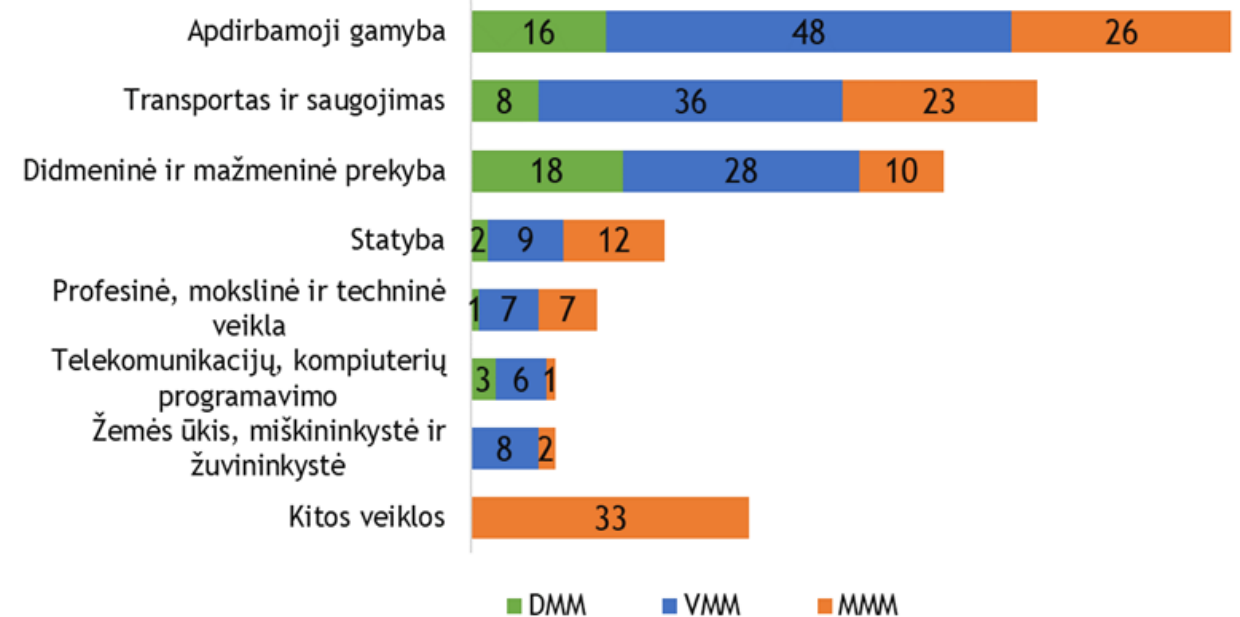
Per 2020-2024 m. laikotarpį 192 MM (4,4 proc. visų MM) galimai 4 metus veikė neefektyviai — jų veiklos rezultatai rodo, kad pardavimų pajamos nepadengė pagrindinių veiklos sąnaudų (pardavimai - pirkimai - darbo užmokesčio fondas = neigiama suma)

PVM atskaita augo sparčiau nei pardavimai 2021 m. bei 2022 m., atitinkamai 6,3 p. p. ir 4,3 p. p.

MM, deklaravusių IP lengvatą, PVMD rodikliai, mln. eurų

MM skaičiaus pagal EV ir segmentus, kuriuose atskaitomas PVM 3 metus iš eilės augo sparčiau nei pardavimai

Spartesnį PVM atskaitos augimą lėmė greitesnis pirkimų nei pardavimų augimas

304 MM (7,0 proc. visų analizuojamų MM) 2019–2024 m., 3 metus iš eilės, atskaitomas PVM augo sparčiau nei pardavimai. Iš jų 134 MM (44,1 proc.) naudojo ES paramą

PVM rizikos

MM nuolat deklaruojant grąžintiną PVM ir taikant pelno sumažinimo IP lengvatą, kyla galimos rizikos, susijusios su: investicijų realumu, PVM susigrąžinimo pagrįstumu bei galimais dirbtinių schemų požymiais

Išsiregistravus iš PVM mokėtojų turi būti patikslinta atskaityta įsigytų prekių ir paslaugų, įskaitant ilgalaikį turtą, kurios nebebus panaudotos PVM įstatymo 58 str. 1 dalyje nurodytai veiklai vykdyti, pirkimo (importo) PVM suma

- 109 MM (2,5 proc. visų analizuojamų MM) 2019–2024 m. deklaravo daugiau nei 300 tūkst. eurų grąžintiną PVM. Daugiausia tokių MM buvo apdirbamojoje gamyboje – 60 MM arba 55,0 proc. visų deklaravusių;
- 20 MM grąžintino PVM suma kiekvienais metais viršijo 300 tūkst. eurų (MM kasmet taikė PM lengvatą)

- 2019–2024 m. 95 MM (2,2 proc. visų analizuojamų MM) pasinaudojo pelno sumažinimo, taikant IP, lengvata ir tais pačiais arba vėlesniais metais išsiregistravo iš PVMM registro. Iš jų 22 MM (23,2 proc.) pasinaudojo ES parama

Atskaitomo PVM ir pardavimų santykis parodo PVM efektyvumą, pirkimų struktūrą ir potencialias rizikas dėl nepagrįstos PVM atskaitos. Santykis daugiau nei 0,5 – padidinta rizika, MM patiria dideles sąnaudas su PVM, palyginti su pardavimais

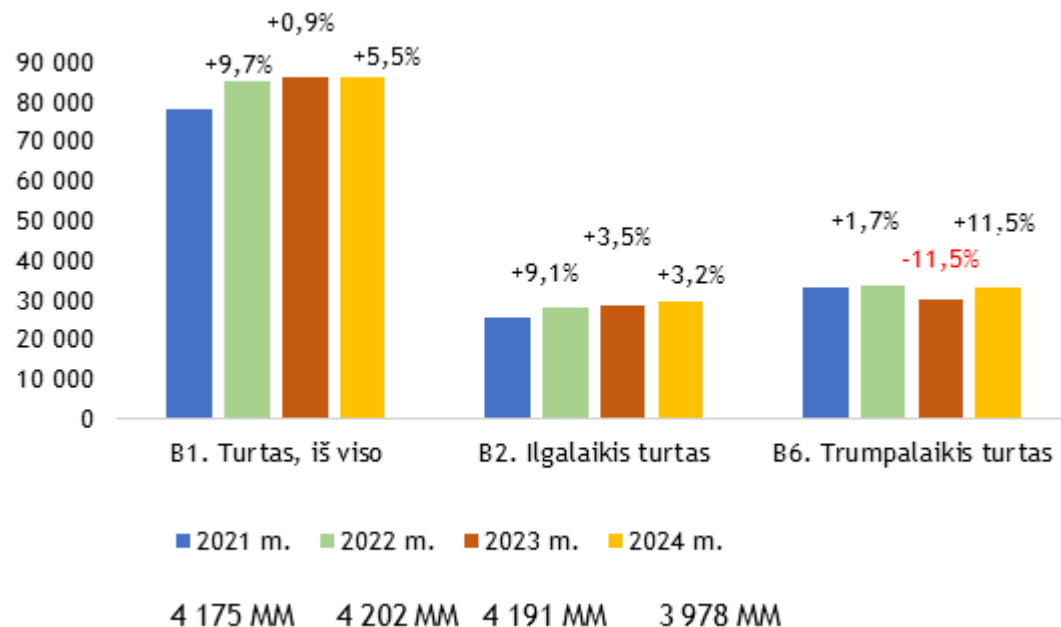
70 MM nors vienus metus atskaitomo PVM ir pardavimų santykis $> 0,5$: 1 metus – 58 MM; 2 m. – 11 MM; 3 m. – 1 MM

FAD ir Asocijuotų asmenų tarpusavio sandorių arba ūkinių operacijų ataskaitos analizė

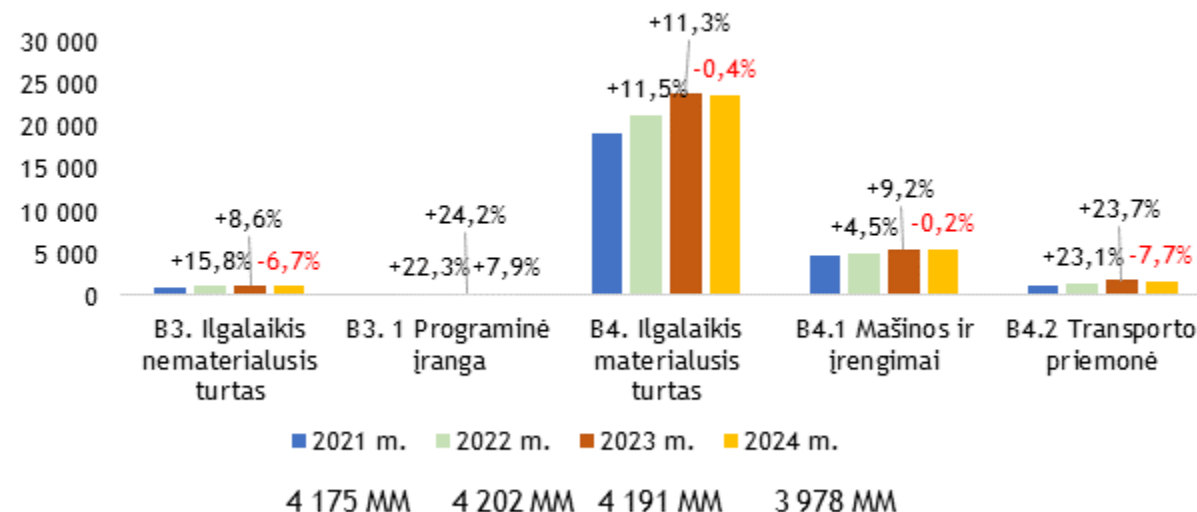

FAD duomenimis MM, taikiusių IP lengvatą, ilgalaikis turtas, kurio įsigijimui ar atnaujinimui gali būti vykdomas investicinis projektas, 2023 m. ir 2024 m. didėjo, atitinkamai 3,5 proc. ir 3,2 proc.

MM FAD turto rodikliai, mln. eurų

MM FAD materialaus ir nematerialaus IT rodikliai, mln. eurų

- IT, dėl kurio pagal PMĮ 46¹ str. buvo sumažintas apmokestinamasis pelnas, veikloje privalo būti naudojamas ne trumpiau kaip 3 metus;
- Vienetas, nevykdantis nustatyto reikalavimo, turi perskaičiuoti ir apmokestinti apmokestinamuosius pelnus, kurie buvo sumažinti dėl IT įsigijimo ir patikslinti Metinės pelno mokesčio deklaracijas

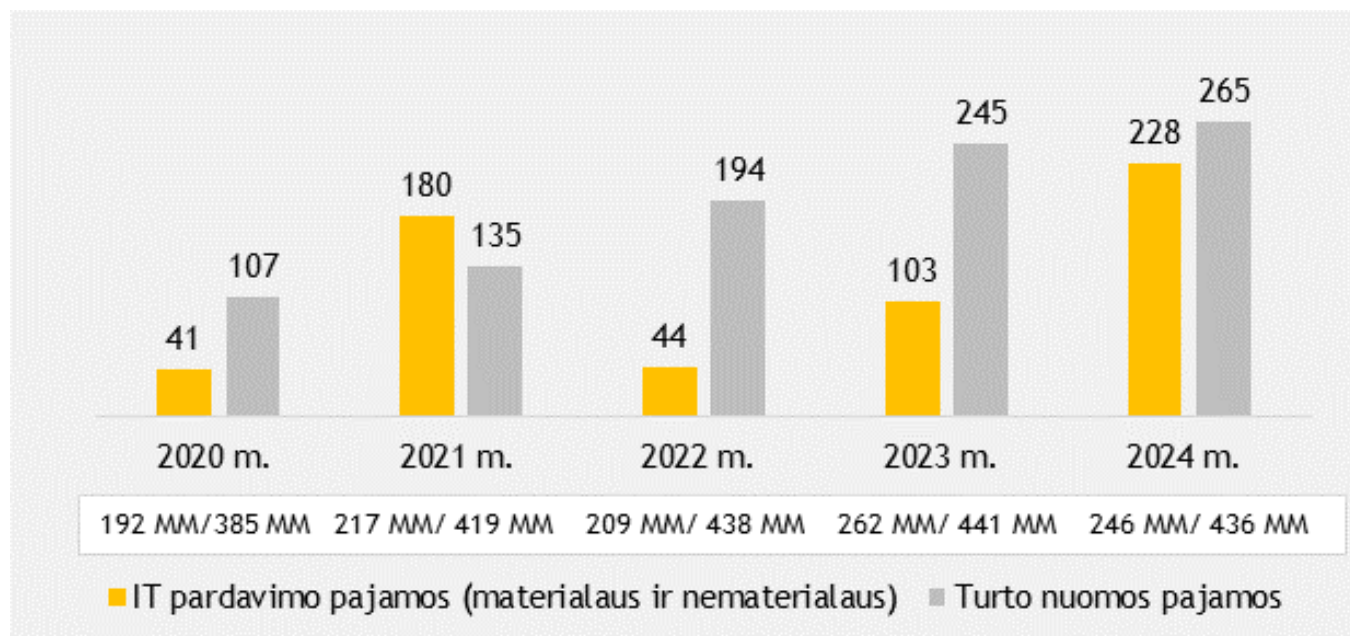

- 902 MM po pirmos lengvatos taikymo 2019–2023 m., sekančiais metais IT vertė sumažėjo daugiau nei 30 proc.
- Galima rizika – MM neišlaikė IT 3 metus
- MM įsigijo transporto priemones ir tais pačiais arba sekančiais metais pardavė. MM atitiko riziką: 1 m. – 308 MM, 2 m. – 165 MM, 3 m. – 111 MM, 4 m. – 70 MM, 5 m. – 49 MM, 6 m. – 34 MM. Galima rizika – transporto priemonė neišlaikyta 3 metus

AA tarpusavio sandorių ataskaitos duomenimis MM, taikiusių IP lengvatą, IT, kurio įsigijimui ar atnaujinimui gali būti vykdomas IP, pardavimo pajamos 2021 m. ir 2023 m. didėjo, atitinkamai 2,3 karto ir 46,9 proc.

MM IT pardavimo ir nuomos pajamos AA (FR0528), mln. eurų

- IT, dėl kurio pagal PMĮ 46¹ str. buvo sumažintas apmokestinamasis pelnas, veikloje **privalo būti naudojamas veikloje ne trumpiau kaip 3 metus**;
- Vienetas, nevykdantis nustatyto reikalavimo, turi perskaičiuoti ir apmokestinti apmokestinamuosius pelnus, kurie buvo sumažinti dėl IT įsigijimo ir patikslinti Metinės pelno mokesčio deklaracijas

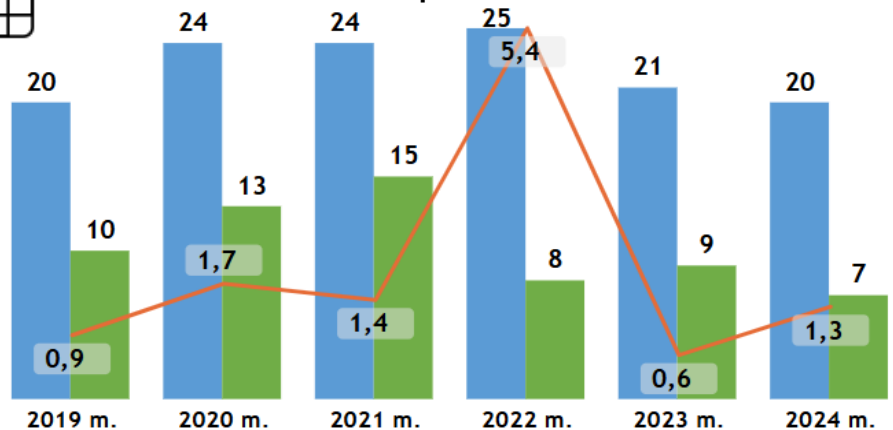
- 850 MM** 2020–2024 m. taikė IP lengvatą ir tais pačiais/ sekančiais metais deklaravo IT pardavimo pajamos iš AA arba AA deklaravo mokėtinas (sumokėtas) sumas už IT įsigijimą. **334 MM** naudojo ES paramą;
- 782 MM** 2020–2024 m. IP lengvatą ir tais pačiais/ sekančiais metais deklaravo turto nuomos pajamas iš AA arba AA deklaravo mokėtinas (sumokėtas) sumas už turto nuomą. **307 MM** naudojo ES paramą;
- Galima rizika – MM neišlaikė arba nenaudojo veikloje IT 3 metus**

Kontrolės veiksmai

Iš visų analizuojamų 4 364 MM, kontrolės ir stebėsenos veiksmai buvo atlikti 2 374 MM (54,4 proc.), iš jų 856 MM (36,1 proc.) veiksmai rezultatyvūs

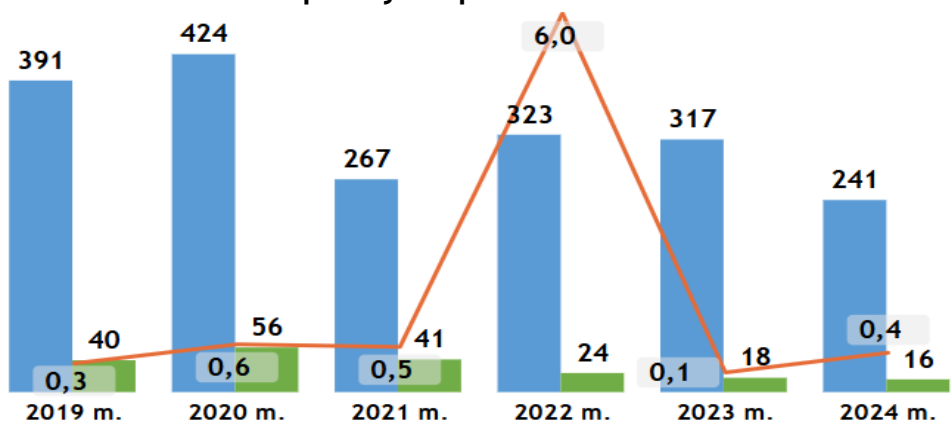
Mokestinis patikrinimas

● Atvejų skaičius ● Rezultatyvių atvejų skaičius ● Nustatyta suma, mln. eurų

2022 m. baigto MP metu nustatyta, kad viena didmeninės ir mažmeninės prekybos įmonė nepagrįstai neapskaičiavo PM už išmokėtus dividendus. Nustatyta 5,1 mln. eurų papildomai mokėtina PM suma

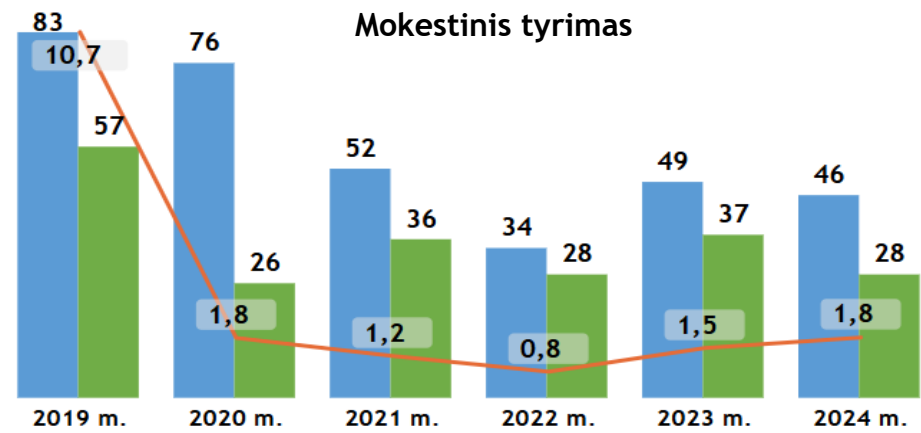
Operatyvus patikrinimas

● Atvejų skaičius ● Rezultatyvių atvejų skaičius ● Nustatyta suma, mln. eurų

2022 m. nustatyta, kad viena didmeninės ir mažmeninės prekybos įmonė nepagrįstai neapskaičiavo PM už išmokėtus dividendus. Nustatyta 5,8 mln. eurų papildomai mokėtina PM suma

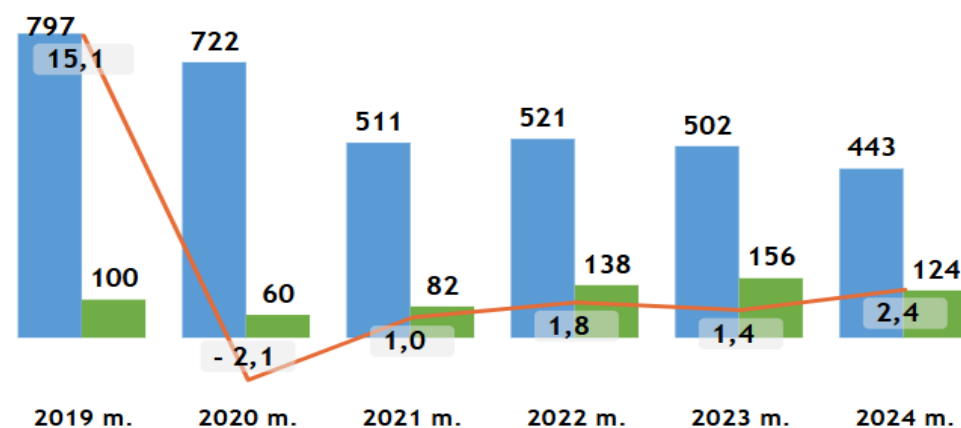
Mokestinis tyrimas

● Atvejų skaičius ● Rezultatyvių atvejų skaičius ● Nustatyta suma, mln. eurų

2019 m. nustatyta, kad viena telekomunikacijų įmonė, vykdžiusi sandorius su asocijuotais asmenimis, nesilaikė ištiesiosios rankos principo. Nustatyta 6,9 mln. eurų papildomai mokėtina PM suma

Stebėseną

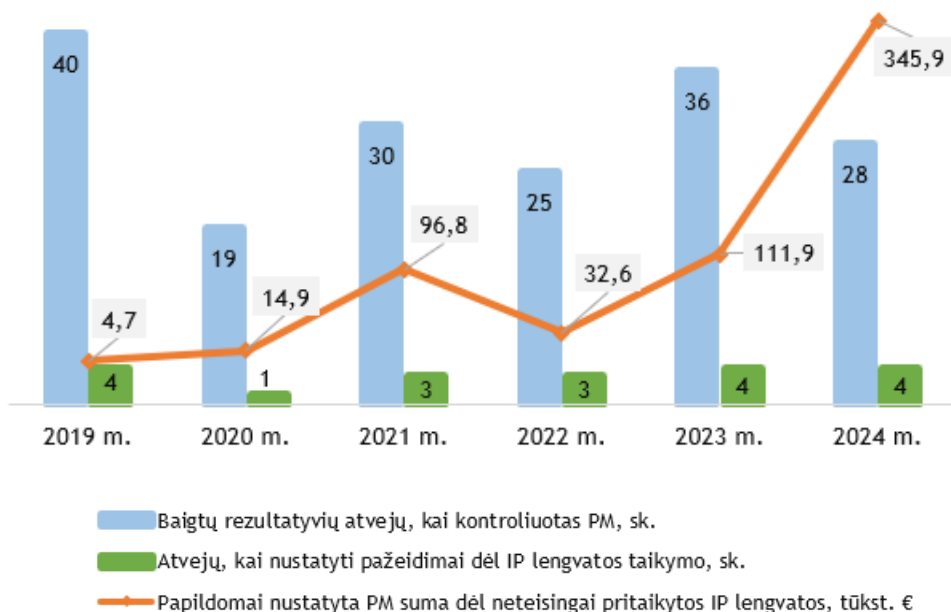
● Atvejų skaičius ● Rezultatyvių atvejų skaičius ● Nustatyta suma, mln. eurų

2020 m. nustatyta, kad viena apdirbamosios gamybos įmonė laiku nepateikė PLN204 deklaracijos, po priminimo deklaravo 14,0 mln. eurų veiklos nuostolio sumą

2019–2024 m. dėl pažeidimų, taikant IP lengvatą (PMĮ 46¹ str. 1 d. 1 p.), MP ir MT metu papildomai nustatyta 606,8 tūkst. eurų PM

MP/MT atvejų sk., kai kontroliuotas PM, ir sk., kai nustatyti pažeidimai dėl IP lengvatos taikymo

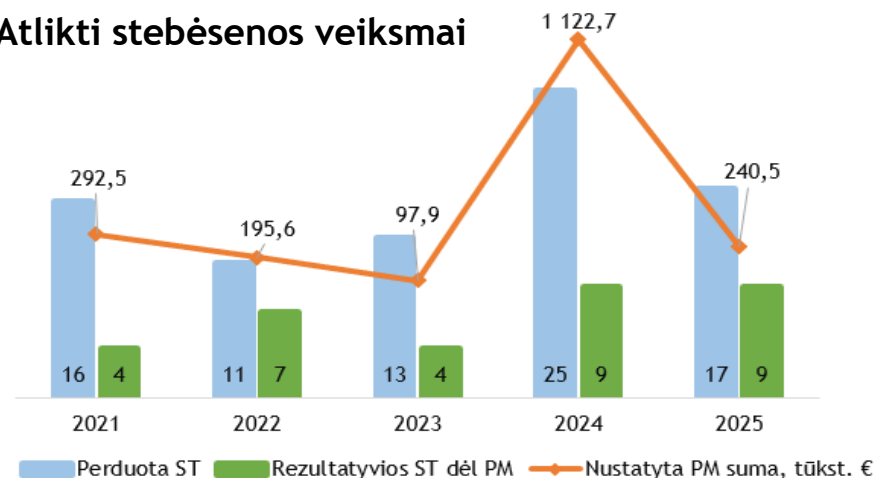
Dėl vykdomo IP atrinkti/atlikti stebėsenos veiksmai

- 2021–2025 m. dėl pasinaudojimo IP lengvata buvo atlikta 82 stebėsenos;
- 45,1 proc. stebėsenos atvejų rezultatyvūs – 3 atvejais inicijuoti kontrolės veiksmai, 33 atvejais papildomai nustatyta 1 949,2 tūkst. eurų PM (dėl priskaičiuoto avansinio PM, dėl neteisingai taikytos IP lengvatos ir kt.)

MP, MT ir stebėsenų metu nustatyti pažeidimai/prieštaravimai dėl IP lengvatos (PMĮ 46¹ str. 1 d. 1 p.) taikymo:

- įsigytas naujas investicinis turtas arba turtas nėra priskiriamas 1 priedėlio turto grupei;
- įsigytas turtas, kuris nelaikomas investiciniu turtu, nes senas turtas buvo pakeistas analogišku nauju turtu;
- įsigytas turtas buvo nenaudojamas MM veikloje/perdavė susijusioms įmonėms arba pradėtas naudoti vėlesniu laikotarpiu, nei pasinaudota lengvata;
- investicinis turtas buvo naudojamas MM veikloje trumpiau nei tris metus skaičiuojant nuo turto įvedimo į eksploataciją dienos;
- dėl panaudotų ES fondų paramos lėšų ir kt.

Atlikti stebėsenos veiksmai

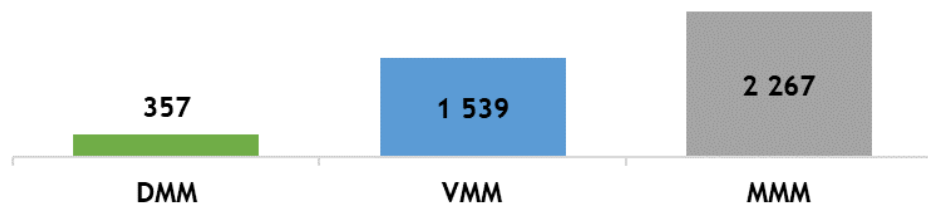

Nustatytos rizikos

Nors 1 rizikos balą surinko 4 163 MM (96,7 proc.) (be išregistruotų iš MM registro)

MM, surinkusių nors 1 rizikos balą (be išregistruotų iš MM registro), skaičius

Veiklos rizikos

284 MM, kurie 2019–2023 m. apmokestinamajam pelnui taikė IP lengvatą, 2020–2025 m. įgijo teisinį statusą: reorganizuojamas, dalyvaujantis reorganizavime, restruktūrizuojamas bei dalyvaujantis atskyrimu

- ❑ 221 MM (27 MM naudojo ES paramą) 2020–2024 m. $VDU < MMA$;
- ❑ 88 MM įdarbintas 1 darbuotojas (4 MM naudojo ES paramą);
- ❑ Po IP lengvatos taikymo sumažėjo VDS ir VDU – galimai lengvata buvo naudota tik mokestiniams tikslams, be realaus ekonominio poveikio: 1 m. – 446 MM (149 MM naudojo ES paramą); 2 m. – 53 MM (11 MM pasinaudojo ES parama); 3 m. – 3 MM; 4 m. – 1 MM

PVM rizikos

- ❑ 191 MM (83 MM naudojo ES paramą), per 2020–2024 m. laikotarpį, 4 metus galimai veikė neefektyviai – jų veiklos rezultatai rodo, kad pardavimų pajamos nepadengė pagrindinių veiklos sąnaudų (pardavimai - pirkimai - darbo užmokesčio fondas = neigiama suma);
- ❑ 304 MM (134 MM naudojo ES paramą) 2019–2024 m., 3 metus iš eilės, atskaitomas PVM augo sparčiau nei pardavimai;
- ❑ 109 MM (56 MM naudojo ES paramą) deklaravo daugiau nei 300 tūkst. eurų grąžintiną PVM;
- ❑ 20 MM (12 MM naudojo ES paramą) grąžantino PVM suma kiekvienais metais viršijo 300 tūkst. eurų (MM kasmet taikė PM lengvatą);
- ❑ 44 MM pasinaudojo IP lengvata ir tais pačiais arba vėlesniais metais išsiregistravo iš PVMM registro. Iš jų 10 MM (22,7 proc.) naudojo ES paramą;
- ❑ 70 MM (17 MM naudojo ES paramą) nors vienus metus atskaitomo PVM ir pardavimų santykis $> 0,5$: 1 m. – 58 MM; 2 m. – 11 MM; 3 m. – 1 MM

PM rizikos

- ❑ 176 MM pasinaudojo ES parama ir IP lengvata, tačiau ES projekto sutartis buvo nutraukta;
- ❑ 63 MM 2019–2024 m. deklaravusių IP lengvatą, nuosavų lėšų investicijoms nenaudojo;
- ❑ 43 MM po IP lengvatos taikymo deklarautos pajamos 0: 1 m. – 26 MM, 2 m. – 6 MM, 3 m. – 9 MM, 4 m. – 1 MM, 5 m. – 1 MM; iš jų 2 MM naudojo ES paramą;
- ❑ 28 MM IP lengvatos taikymo metais deklaravo nuostolius; iš jų 9 MM naudojo ES paramą;
- ❑ 578 MM deklarautos pajamos neaugo, lyginant su praėjusiais metais 3 ir daugiau k., iš jų 214 MM naudojo ES paramą

Sumokėtų mokesčių rizikos

- ❑ 662 MM 2019–2024 m. po paskutinio IP lengvatos panaudojimo 2 m. ir daugiau mažėjo PM;
- ❑ 22 MM 2020–2023 m. pasinaudojo IP lengvata ir nors vienus metus nemokėjo mokesčių

Kitos rizikos dėl PM lengvatos taikymo

- ❑ 890 MM po pirmos lengvatos taikymo 2019–2023 m., sekančiais metais IT vertė sumažėjo daugiau nei 30 proc. Galima rizika – MM neišlaikė IT 3 metus;
- ❑ MM įsigijo transporto priemones ir tais pačiais arba sekančiais metais pardavė. MM atitiko riziką: 1 m. – 305 MM, 2 m. – 165 MM, 3 m. – 108 MM, 4 m. – 70 MM, 5 m. – 49 MM, 6 m. – 34 MM. Galima rizika – transporto priemonė neišlaikyta 3 metus;
- ❑ 2019–2024 m. 101 MM įsigijo krovininius automobilius (bendra suma > 300 tūkst. eurų) ir PM deklaracijose deklaravo IP sumą viršijančią 300 tūkst. eurų, iš jų 36 MM vykdė transporto ir saugojimo veiklą. Galima rizika - MM viršijo leistiną lengvatos dėl krovininių automobilių įsigijimo sumą (300 tūkst. eurų)
- ❑ 832 MM 2020–2023 m. taikė IP lengvatą ir tais pačiais/sekančiais m. deklaravo IT pardavimo pajamas iš AA arba AA deklaravo mokėtinas (sumokėtas) sumas už IT įsigijimą. 328 MM naudojo ES paramą;
- ❑ 764 MM 2020–2023 m. IP lengvatą ir tais pačiais/sekančiais m. deklaravo turto nuomos pajamas iš AA arba AA deklaravo mokėtinas (sumokėtas) sumas už turto nuomą. 301 MM naudojo ES paramą;
- ❑ Galima rizika – MM neišlaikė arba nenaudojo veikloje IT 3 metus

Ačīū